

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn: nbn: se: bra-1161

© Brottsförebyggande rådet 2024
Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post registrator@bra.se, www.bra.se

Den här publikationen kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Huvudresultat för 2023	3
Inledning.....	5
Indelningar av de handlagda brotten.....	5
Tolkning av statistiken	6
Begrepp och definitioner.....	9
Resultat	11
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott.....	11
Handlagda brott med respektive utan misstänkt person	15
Handlagda brott efter anmälningår	17
Redovisning efter beslutstyp.....	19
Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent.....	23
Redovisning efter brottskategori	24
Handlagda brott i regionerna	54
Beskrivning av statistiken	66
Statistikens ändamål.....	66
Statistikens innehåll.....	66
Insamling och bearbetning	73
Jämförbarhet över tid	74

Sammanfattning

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga anmälda brott där Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket under referensåret har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet Statistikens innehåll.

Det primära ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott och verksamhetsresultat. Statistiken är deskriptiv och ger inga fördjupade förklaringar till förändringar i nivå och struktur över tid.

I rapporten sammanfattas huvudresultaten för statistiken för referensåret 2023. Där framgår nivåer för året och utvecklingen jämfört med året innan och över längre tid. Vad gäller absoluta tal redovisas exakta sifferuppgifter, medan redovisade procenttal är avrundade. För exakta procentuppgifter, se grundtabellerna på statistiksidorna på [bra.se](https://www.bra.se).¹

Huvudresultat för 2023

Nedan ges en sammanfattning av huvudresultaten för samtliga handlagda brott, och hur många av dessa som förundersökningsbegränsats och personupplärats, samt för måtten personuppläringsprocent och lagföringsprocent.

Handlagda brott

- Under 2023 blev 1 517 058 brott handlagda, vilket är en ökning med 4 procent (+59 525 brott), jämfört med 2022.
- En utredning hade bedrivits för hälften (49 %), eller 737 673, av de handlagda brotten, vilket är en ökning med 2 procent (+16 633 brott) jämfört med 2022. De utredda brotten ökade inom de redovisade brottskategorierna brott mot person och bedrägeribrott. Inom de redovisade brottskategorierna skadegörelsebrott, trafikbrott och narkotikabrott minskade de utredda brotten.
- De resterande handlagda brotten (51 %), 779 385 brott, direktavskrevs, vilket är en ökning med 6 procent (+42 892 brott) jämfört med 2022.

¹ Procenttal avrundas till närmaste heltal. Exempelvis avrundas 10,6 procent till 11 procent och 0,4 procent till 0 procent. Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på siffror som inte är avrundade.

De direktavskrivna brotten ökade inom samtliga redovisade brottskategorier förutom stöld- och tillgreppsbrott och trafikbrott.

- Det fanns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för en tredjedel (33 %), eller 497 157, av de handlagda brotten, vilket innebär en ökning med 1 procent (+4 510 brott) jämfört med 2022.

Förundersökningsbegränsade brott

- Under 2023 fattades beslut om förundersökningsbegränsning för 100 623 av de handlagda brotten, en ökning med 4 procent (+3 747 brott) jämfört med 2022. Totalt sett förundersökningsbegränsades 7 procent av samtliga handlagda brott, vilket är samma andel som 2022.

Personuppklarade brott

- Under 2023 personupplades 183 710 handlagda brott, en ökning med 1 procent (+1 501 brott) jämfört med 2022. Inom de flesta av de redovisade brottskategorierna var de personupplade brotten dock färre än 2022, men den totala ökningen beror på att personupplade brott ökade inom kategorin övriga brott, särskilt vad gäller bidragsbrott.

Personupplaringsprocent och lagföringsprocent

- Personupplaringsprocenten, som redovisar andelen personupplade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 12 procent 2023, en oförändrad nivå jämfört med 2022.
- Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personupplade brott av samtliga utredda brott uppgick till 28 procent 2023, samma nivå som 2022.
- Sett till de redovisade brottskategorierna ökade personupplaringsprocenten och lagföringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott, jämfört med föregående år.
- Personupplaringsprocenten och lagföringsprocenten minskade för bedrägeribrott, trafikbrott och narkotikabrott.
- Personupplaringsprocenten och lagföringsprocenten var på samma nivå som 2022 för brott mot person och skadegörelsebrott.

Inledning

Statistiken över handlagda brott redovisar samtliga anmälda brott där ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas har fattats under redovisningsperioden.

De handlagda brotten är oftast, men inte alltid, anmälda samma år som besluten om att avsluta handläggningen fattas. Det medför att antalet handlagda brott inte är exakt detsamma som antalet anmälda brott under ett redovisningsår. Skillnaden är dock förhållandevis liten.²

Definitionsmässigt skiljer sig de två storheterna åt på så vis att de anmälda brotten kan sägas beskriva ett årligt inflöde av brott till polis, åklagare eller annan brottsutredande myndighet, medan de handlagda brotten beskriver ett årligt utflöde av anmälda brott från myndigheterna där olika beslut som avslutar handläggningen av brotten har fattats.

Indelningar av de handlagda brotten

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar, dels efter om utredning har bedrivits eller om brottet i stället har direktavskrivits, dels efter om det finns minst en skäligen misstänkt för brottet eller inte. Kategorierna i de två indelningarna är till viss del överlappande, eftersom en utredning kan inledas för ett brott utan att det finns en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, och i vissa fall vice versa.

Utöver de övergripande indelningarna grupperas de handlagda brotten efter vilka beslut som har fattats om brotten. Om det har fattats beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse grupperas brotten som personupplärade brott, och om det har fattats beslut om förundersökningsbegränsning grupperas de som förundersökningsbegränsade brott. Övriga typer av beslut kan inte specificeras av kvalitetsskäl, och redovisas samlat i en grupp som benämns övriga handlagda brott (för mer information, se avsnittet Statistikens innehåll).

Personuppläringsprocenten och lagföringsprocenten

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personuppläringsprocent och lagföringsprocent, som beskriver andelen personupplärade brott i relation till de handlagda brotten. Det är

² År 2023 var skillnaden mellan antalet handlagda respektive antalet anmälda brott +5 176 handlagda brott.

utfallsmått som sammanfattar myndigheternas handläggningsresultat under redovisningsperioden. Måtten kan vara användbara som underlag vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

- Personuppklaringsprocenten redovisar de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott, det vill säga både utredda och direktavskrivna brott.
- Lagföringsprocenten redovisar de personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten (exklusive utredda brott med beslut om förundersökningsbegränsning).

Tolkning av statistiken

I det här avsnittet redogör vi för vad du ska tänka på när du tolkar statistiken över handlagda brott.

Redovisning av antal handlagda brott

Handlagda brott redovisar antalet anmälda brott för vilka beslut om brottet har fattats under en viss redovisningsperiod, oavsett när brottet anmäldes. Om det för ett anmält brott finns flera misstänkta personer registrerade, ger det flera beslut avseende brottet. I det fallet redovisas endast ett av besluten i statistiken över handlagda brott för den aktuella perioden. Vilket beslut som då ska redovisas är enligt en huvudbeslutsprincip, se Begrepp och definitioner för mer information.

Om besluten tas under olika redovisningsår kommer de dock att redovisas som ett handlagt brott under respektive redovisningsår som besluten fattats.

Utfallsmått som sammanfattar resultaten

Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten beskriver andelen personuppklarade brott i relation till samtliga handlagda respektive samtliga utredda brott. De är utfallsmått som sammanfattar resultatet av handläggningen av brott under redovisningsperioden. I tolkningen av resultatet bör man tänka på att andelen personuppklarade brott kan påverkas av en mängd faktorer som måtten inte tar hänsyn till, exempelvis förändringar i brottsammansättningen. Måtten kan vara användbara som underlag vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

Skillnaden mellan olika brottskategorier vad det gäller personupplklaringsprocenten- och lagföringsprocenten

Skillnaden mellan olika brottskategorier vad det gäller personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten beror till stor del på brottskategoriernas olika karaktär. Vid jämförelser av resultaten för olika brottskategorier bör man tänka på att kategorierna omfattar brott av olika karaktär varav vissa är svårare och mer tidskrävande att utreda än andra. Exempelvis kan utfallet i statistiken påverkas av omständigheter kring hur brotten upptäcks eller kommer till rättsväsendets kännedom, liksom vilka utredningsåtgärder brotten kräver. Men även prioriteringar och resurstilldelningen inom de brottsutredande verksamheterna kan påverka resultatet.

Skillnaden mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten

Skillnaden mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten hänger samman med i vilken utsträckning en utredning av brottet inleds och om det finns en skäligen misstänkt. För vissa brottstyper är nivåskillnaderna mellan måtten vanligtvis små, till exempel vid rattfylleribrott och ringa narkotikabrott där det ofta finns en identifierad misstänkt person redan vid anmälan och som därmed också både utreds och personupplklas i högre utsträckning. För andra brottstyper tenderar skillnaderna mellan måtten att vara större, till exempel skadegörelsebrott och bostadsinbrott där det mer sällan finns en identifierad misstänkt person. Vid dessa brott är förutsättningarna för att utreda och personupplklara brotten sämre och de direktavskrivs därmed i högre utsträckning.

Fördelning av de handlagda brotten påverkar personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten

Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten kan påverkas av förändringar i antalet handlagda respektive utredda brott, såväl som i antalet personupplklarade brott. Det innebär exempelvis att personupplklaringsprocenten kan minska trots att antalet personupplklarade brott ökar, om antalet handlagda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott. På samma sätt kan lagföringsprocenten minska, trots att antalet personupplklarade brott ökar, om antalet utredda brott har ökat i större utsträckning än antalet personupplklarade brott.

Lagföringsprocenten påverkas även av antalet förundersökningsbegränsade brott. Om antalet förundersökningsbegränsade brott ökar i större

utsträckning än antalet utredda brott kan exempelvis lagföringsprocenten öka, trots att antalet personuppljade brott inte har ökat.

Stora ärenden kan påverka statistiken

Enstaka ärenden med många brott kan ge upphov till märkbara förändringar i både personuppljnings- och lagföringsprocenten. Effekterna inträder när handläggningen av ett ärende resulterar i en övervikt av en viss typ av beslut (personuppljande beslut eller direktavskrivningar). Om brotten i ett stort ärende utreds kan de beslut som fattas påverka båda måtten. Men om de handlagda brotten i ett stort ärende övervägande direktavskrivs, kan det enbart påverka personuppljningsprocenten. Stora ärenden får främst genomslag på redovisningen av enskilda brottskategorier eller brottstyper, liksom på resultaten på regional nivå, och har mer sällan effekt på den totala nivån.

Brå sammanställer årligen identifierade stora ärenden och publicerar tillsammans med statistiken, se Påverkan av stora ärenden under Jämförbarhet under tid.

Brott med misstänkt person under 15 år redovisas inte som personuppljade brott

Handläggning av brott som avslutas för att den misstänkta personen är yngre än 15 år räknas inte som personuppljade brott. Personuppljade brott är endast brott där minst en misstänkt person fått beslut om lagföring, och eftersom personer under 15 år inte är straffmyndiga kan de inte lagföras. Handlagda brott med en registrerad skäligen misstänkt person under 15 år redovisas i tabellerna för brott med misstänkt person under redovisningsgruppen övriga brott.

Begrepp och definitioner

I statistiken över handlagda brott används i huvudsak de begrepp som förklaras i det här kapitlet.

Handlagda brott är samtliga anmälda brott för vilka polisen, åklagare eller annan brottsutredande myndighet under redovisningsperioden har fattat ett beslut som innebär att handläggningen av brottet avslutas. Själva brottsanmälan kan ha gjorts samma år eller tidigare år. Ett och samma anmält brott kan, om flera personer är misstänkta för brottet, generera flera beslut. I statistiken redovisas dock brottet endast en gång per redovisningsperiod. Ett av besluten väljs då ut till redovisningen enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i den här ordningen:

1. åtalsbeslut
2. beslut om strafföreläggande
3. beslut om åtalsunderlåtelse
4. beslut om förundersökningsbegränsning
5. övriga beslut.

Utredda brott är handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

Direktavskrivna brott är handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.

Brott med misstänkt person är handlagda brott för vilka minst en person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) är registrerad vid tidpunkten för beslutet.

Brott utan misstänkt person är handlagda brott för vilka det inte finns någon person med misstankegraden skäligen misstänkt (eller högre) registrerad vid tidpunkten för beslutet. Om det finns personer som kan misstänkas för brotten utan att misstanken uppnått graden skäligen misstänkt, räknas det som ett brott utan misstänkt person.

Personupplärade brott är handlagda brott där ett lagföringsbeslut har fattats om minst en person som är misstänkt för brottet. Med lagföringsbeslut avses här beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller meddela åtalsunderlåtelse.

Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott för vilka beslut har fattats om att en förundersökning av brottet ska läggas ner eller inte ska inledas. Orsaken är ofta att en person är misstänkt för flera brott, och att polis eller åklagare bedömer att en fortsatt utredning av det aktuella brottet inte skulle få någon eller endast liten betydelse för en eventuell påföljd. Syftet är att skapa förutsättningar för att kunna använda tillgängliga utredningsresurser på ett för samhället så effektivt sätt som möjligt.

Övriga handlagda brott är brott för vilka andra typer av beslut har fattats. De vanligaste besluten är att lägga ner eller att inte inleda en förundersökning, på grund av att spaningsuppslag saknas eller att något spaningsresultat inte uppnåtts. Besluten kan fattas såväl innan som efter det att utredningen inletts, och oavsett om det finns en skäligen misstänkt person eller inte.

Personuppklaringsprocent redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga handlagda brott under samma period.

Lagföringsprocent redovisar antalet personuppklarade brott under en redovisningsperiod i procent av samtliga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott) under samma period.

Kön avser en persons juridiska kön, baserat på uppgifter om kön i brottskoden för det handlagda brottet.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se kapitlet Beskrivning av statistiken.

Resultat

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten från statistiken över samtliga handlagda brott 2023.³ Först redovisas nivån och utvecklingen av de handlagda brotten samt hur de handlagda brotten fördelar sig efter olika indelningar och grupperingar. Sedan redovisas resultaten för personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en samlad redovisning av de handlagda brotten för de övergripande brottkategorierna brott mot person (BrB 3–7 kap.), stöld- och tillgreppsbrott (BrB 8 kap.), bedrägeribrott (BrB 9 kap.), skadegörelsebrott (BrB 12 kap.), narkotikabrott och trafikbrott samt för ett urval av enskilda brottstyper inom dessa kategorier, och slutligen redovisas regionala resultat. För fler och mer detaljerade resultat än de som redovisas här, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på bra.se.

Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

I statistiken delas de handlagda brotten in efter om de varit föremål för utredning eller inte. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

År 2023 handlades 1 517 058 anmälda brott. Jämfört med 2022 ökade antalet handlagda brott med 4 procent (+59 525 brott). Jämfört med 2014 var de handlagda brotten 5 procent fler (+67 825 brott).

För 49 procent av de handlagda brotten 2023 hade en utredning bedrivits, medan de övriga handlagda brotten (51 %) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet lägre, medan andelen direktavskrivna brott var 1 procentenhet högre. Den vanligaste anledningen till direktavskrivning av brott var att spaningsuppslag saknades.

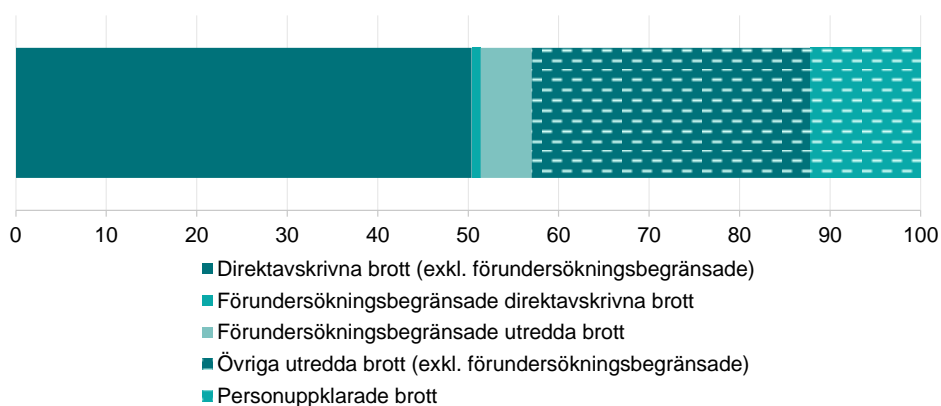
Av de handlagda brotten var 12 procent personuppklarade, vilket var samma andel som 2022. Även andelen förundersökningsbegränsade brott, 7 procent, var oförändrad jämfört med 2022. För de resterande handlagda brotten togs andra typer av beslut (så kallade övriga beslut).

I figur 1 redovisas samtliga handlagda brott efter den övergripande indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas handlagda brott med beslut som innebär att brottet antingen

³ Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på siffror som inte är avrundade. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

personupplärats eller förundersökningsbegränsats, samt utredda brott med andra typer av beslut (så kallade övriga utredda brott).

Figur 1 Samtliga handlagda brott 2023 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp. Procent av samtliga handlagda brott (totalt 1 517 058 brott).

I tabell 1 redovisas de utredda respektive direktavskrivna brotten med underliggande grupper av brott efter beslutstyp, i procent av samtliga handlagda brott, samt förändring i procentenheter jämfört med föregående år.⁴

Tabell 1 Fördelningen av handlagda brott 2023, samt förändring i procentenheter jämfört med föregående år, efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp.

	Fördelning	Förändring jämfört med föregående år
Personupplärade brott	12 %	±0
Förundersökningsbegränsade utredda brott	6 %	±0
Övriga utredda brott	31 %	±0
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott	1 %	±0
Övriga direktavskrivna brott	50 %	+1

Utredda brott

Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare.

⁴ Jämförelserna med föregående år är beräknade på siffror som inte är avrundade, medan redovisningen av procenttal är avrundade till heltal. Det innebär att den redovisade beräkningen kan skilja sig mot en beräkning som görs på de procenttal som är redovisade i den här rapporten. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

För 737 673 av de handlagda brotten 2023 hade en utredning bedrivits under året, vilket var en ökning med 2 procent (+16 633 brott) jämfört med 2022. För de redovisade brottskategorierna ökade utredda brott mot person samt bedrägeribrott. Utredda skadegörelsebrott, trafikbrott och narkotikabrott minskade. Sett till en tioårsperiod, det vill säga jämfört med 2014, var de utredda brotten 1 procent färre (-8 018 brott).

Kategorin utredda brott omfattar personupplärade brott, vilka utgjorde 25 procent av de utredda brotten, förundersökningsbegränsade brott som utgjorde 12 procent samt övriga utredda brott som utgjorde merparten av de utredda brotten, 64 procent. I kategorin övriga utredda brott ingår exempelvis anmälda brott som lagts ner för att spaningsresultat inte har uppnåtts, eller för att det efter utredning visat sig att det inte rörde sig om ett brott eller rörde ett brott som inte lyder under allmänt åtal.

Den största brottskategorin bland de utredda brotten under året var brott mot person, som utgjorde 27 procent av samtliga utredda brott. Den minsta brottskategorin var skadegörelsebrott, som utgjorde 3 procent av de utredda brotten. Jämfört med 2014 var andelen stöld- och tillgreppsbrott 8 procentenheter mindre. Övriga redovisade brottskategorier har förändrats en eller ett par procentenheter i andel av samtliga handlagda brott.

Tabell 2. Brottskategorier i procent av samtliga utredda brott 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	27 %	26 %	+2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	14 %	22 %	-8
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	12 %	12 %	±0
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 %	3 %	-1
Trafikbrottslagen	7 %	9 %	-2
Narkotikastrafflagen	15 %	13 %	+2
Övriga brott	22 %	16 %	+6

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen utredda brott är inom en brottskategori. Se Redovisning efter brottskategori för information om utredda brott inom respektive brottskategori.

Direktavskrivna brott

Av de handlagda brotten 2023 lades 779 385 brott ner utan att en utredning inletts, vilket kallas direktavskrivning. Jämfört med 2022 är det en ökning

med 6 procent (+42 892 brott). Jämfört med 2014 var de direktavskrivna brotten 11 procent fler (+75 843 brott).

I kategorin direktavskrivna brott ingår en mindre andel förundersökningsbegränsade brott (2 %). Övriga direktavskrivna brott omfattar till exempel brott där förundersökning inte inletts för att spaningsuppslag saknas.

Av de direktavskrivna brotten 2023 var den största brottskategorin stöld- och tillgreppsbrott, som utgjorde 36 procent av samtliga direktavskrivna brott. Brott mot person utgjorde 12 procent av de direktavskrivna brotten, och bland dessa fanns en relativt stor andel förundersökningsbegränsade brott (7 %), som huvudsakligen rörde ärekränkingsbrott.

Ärekränkingsbrott är ett så kallat målsägandebrott som ofta läggs ner enligt reglerna för särskild åtalsprövning.⁵ Jämfört med 2014 utgjorde stöld- och tillgreppsbrott en 18 procentenheter mindre andel av de direktavskrivna brotten, medan skadegörelse- och bedrägeribrott samt brott mot person utgjorde större andelar än 2014.

Tabell 3. Brottskategorier i procent av samtliga direktavskrivna brott 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	12 %	10 %	+2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	36 %	54 %	-18
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	20 %	11 %	+9
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	25 %	18 %	+8
Trafikbrottslagen	2 %	2 %	±0
Narkotikastrafflagen	0 %	0 %	±0
Övriga brott	4 %	4 %	±0

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen, och förändring i brottsstrukturen över tid, påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek samt ökning eller minskning av en brottskategori över tid.

Se Redovisning efter brottskategori för information om direktavskrivna brott inom respektive brottskategori.

⁵ Med målsägandebrott menas att brottet i det flesta fall inte lyder under allmänt åtal, och bara kan utredas om målsägaren själv anmäler och vill driva brottet till åtal. För att åklagaren ska inleda en utredning krävs att åtal bedöms vara påkallat från allmän synpunkt. Om det bedöms att allmänt intresse inte finns förundersökningsbegränsar åklagaren brottet.

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

I statistiken indelas de handlagda brotten efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller inte.

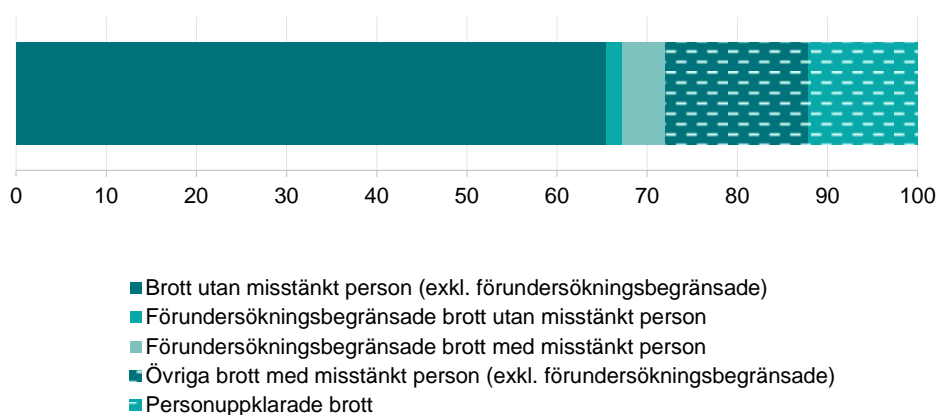
År 2023 fanns en person registrerad som skäligen misstänkt för 33 procent (497 157) av de handlagda brotten. För resterande 67 procent (1 019 901) av de handlagda brotten fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet. Jämfört med 2022 var andelen brott med misstänkt person 1 procentenhet mindre, och andelen brott utan misstänkt person var 1 procentenhet större.

Att det finns en skäligen misstänkt person är dock inte liktydigt med att brottet har personupplärats. Under 2023 personupplärades 37 procent (183 710) av brotten med en skäligen misstänkt person. Det var en oförändrad andel jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var andelen 9 procentenheter mindre.

Därutöver förundersökningsbegränsades 15 procent (73 658 brott) av de handlagda brotten med en misstänkt person. Jämfört med 2022 var det en oförändrad andel, medan andelen var 6 procentenheter större än 2014.

Även i kategorin brott utan misstänkt person ingår förundersökningsbegränsade brott (26 965 brott, eller 3 %) och övriga handlagda brott utan misstänkt person (992 936 brott, eller 97 %). Övriga handlagda brott utan misstänkt person omfattar exempelvis brott som lagts ner för att spaningsuppslag saknas eller för att det anmälda förfarandet inte är brottsligt.

Figur 2. Samtliga handlagda brott 2023 fördelade efter den övergripande indelningen i brott med respektive utan misstänkt person, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 1 517 058 brott).

I tabell 4 redovisas brott med respektive utan misstänkt person, och underliggande grupper av brott efter beslutstyp, i procent av samtliga handlagda brott, samt förändring i procentenheter jämfört med föregående år.

Tabell 4. Fördelningen av handlagda brott 2023, samt förändring jämfört med föregående år, efter den övergripande indelningen i brott med respektive utan misstänkt person, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp.

	Fördelning	Förändring jämfört med föregående år
Personuppklarade brott	12 %	±0
Förundersökningsbegränsade brott med misstänkt person	5 %	±0
Övriga brott med misstänkt person	16 %	±0
Förundersökningsbegränsade brott utan misstänkt person	2 %	±0
Övriga brott utan misstänkt person	65 %	+1

Brott med misstänkt person

För 497 157 av de handlagda brotten 2023 fanns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket innebar en ökning med 1 procent (+4 510 brott) jämfört med 2022.

Av brotten med misstänkt person 2023 utgjorde brott mot person (27 %) och narkotikabrott (20 %) de största brottskategorierna. De minsta brottskategorierna var skadegörelsebrott (2 %) och bedrägeribrott (7 %). Jämfört med 2014 var andelen brott mot person samt andelen narkotikabrott något större. Andelen skadegörelsebrott var oförändrad. Övriga redovisade brottskategorier utgjorde en mindre andel av brott med misstänkt person jämfört med 2014.

Tabell 5. Brottskategorier i procent av samtliga brott med misstänkt person 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	27 %	25 %	+2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	9 %	13 %	-4
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	7 %	8 %	-1
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	2 %	3 %	±0
Trafikbrottslagen	9 %	13 %	-3
Narkotikastrafflagen	20 %	19 %	+1
Övriga brott	26 %	20 %	+6

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott med misstänkt person är inom en brottskategori.

Brott utan misstänkt person

För 1 019 901 av de handlagda brotten 2023 fanns det inte någon person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket var en ökning med 55 015 brott (+6 %) jämfört med 2022.

Bland brotten utan misstänkt person 2023 utgjorde stöld- och tillgreppsbrott (33 %) den största brottskategorin. De minsta brottskategorierna var narkotikabrott (1 %) och trafikbrott (2 %). Jämfört med 2014 var andelen stöldbrott av samtliga handlagda brott utan misstänkt person 16 procentenheter mindre, medan andelen bedrägeribrott och skadegörelsebrott var 7 respektive 6 procentenheter större.

Tabell 6. Brottskategorier i procent av samtliga brott utan misstänkt person 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	16 %	15 %	+2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	33 %	49 %	-16
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	20 %	13 %	+7
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	20 %	14 %	+6
Trafikbrottslagen	2 %	2 %	±0
Narkotikastrafflagen	1 %	1 %	±0
Övriga brott	7 %	6 %	+1

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen delvis påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen brott utan misstänkt person är inom en brottskategori.

Handlagda brott efter anmälningår

Av samtliga brott som handlagts 2023 hade 86 procent anmälts samma år. Jämfört med 2022 var andelen brott som anmälts samma år som de handlades 1 procentenhet större. Jämfört med 2014 var andelen 2 procentenheter större.

Vid uppdelning på olika typer av beslut ser fördelningen annorlunda ut. Av de personupplärade brotten 2023 hade 62 procent anmälts samma år som

de handlades, medan motsvarande andel för övriga handlagda brott var 89 procent. Det hänger samman med att tiden till beslut för de personuppklarade brotten, där utredning har bedrivits, generellt sett är längre än för de övriga handlagda brotten, där en stor del direktavskrivs.

Andelen brott som har anmälts samma år som de handlagts varierar av samma skäl mellan olika brottskategorier och brottstyper. Brottskategorier som har en hög andel direktavskrivna brott har ofta en hög andel brott som har anmälts samma år som de handlagts. De brottskategorier som 2023 hade högst andel handlagda brott som anmälts samma år var skadegörelsebrott (98 %) och stöld- och tillgreppsbrott (95 %).

Att andelen brott som anmälts samma år som de handlagts är lägre kan bero på att det för vissa brottskategorier är vanligare med komplexa och omfattande brottsutredningar, eller att utredningen tar tid av andra anledningar, exempelvis i väntan på resultat från olika typer av forensiska undersökningar, som kan vara fallet vid ringa narkotikabrott. De brottskategorier som 2023 hade lägst andel handlagda brott som anmälts samma år var narkotikabrott och brott mot person (80 % vardera), se tabell 7.

För nästan alla redovisade brottskategorier var andelen brott som anmälts samma år som de handlagts högre än 2014.

Tabell 7. Andel av handlagda brott som anmälts samma år som de har handlagts 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	80 %	80 %	±0
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	95 %	94 %	+1
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	90 %	78 %	+12
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	98 %	95 %	+2
Trafikbrottslagen	85 %	81 %	+5
Narkotikastrafflagen	80 %	73 %	+8

Redovisning efter beslutstyp

Förundersökningsbegränsade brott

Nedan redovisas antalet förundersökningsbegränsade brott⁶ 2023. Förundersökningsbegränsade brott är handlagda brott där beslut har fattats om att förundersökning inte ska inledas eller att förundersökningen ska läggas ned. Syftet med att förundersökningsbegränsa brott är att frigöra tillgängliga utredningsresurser, så att de kan användas på ett så effektivt sätt som möjligt för samhället. Det vanligaste skälet till förundersökningsbegränsning är att den misstänkta personen även är misstänkt för andra brott eller nyligen har dömts för annan brottslighet, och att fortsatt utredning av det aktuella brottet inte bedöms ha någon, eller endast liten, betydelse för straffet vid en fällande dom.

År 2023 fattades beslut om förundersökningsbegränsning för 100 623 av de handlagda brotten, vilket var 4 procent fler (3 747 brott) än 2022.

Av samtliga handlagda brott utgjorde de förundersökningsbegränsade brotten 7 procent, vilket var samma andel som 2022. Jämfört med 2014 var andelen 3 procentenheter större. Majoriteten av dessa brott (85 %) förundersökningsbegränsades efter att en utredning inletts, medan 15 procent förundersökningsbegränsades utan att en utredning hade inletts. Det fanns en person registrerad som skäligen misstänkt för 73 procent av de brott som förundersökningsbegränsades, vilket var en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var det en oförändrad andel.

Den största brottskategorin bland de förundersökningsbegränsade brotten 2023 var bedrägeribrott, som utgjorde 22 procent. De minsta kategorierna bland de förundersökningsbegränsade brotten 2023 var skadegörelsebrott och trafikbrott (3 % vardera). Jämfört med 2014 var andelen brott mot person 8 procentenheter mindre, medan andelen bedrägeribrott var 8 procentenheter större.

⁶ Reglerna för förundersökningen inskränker den absoluta åtalsplikten. Beslut kan fattas i de fall en fortsatt utredning skulle kräva kostnader som inte står i rimligt förhållande till sakens betydelse och det kan antas att brottets straffvärde inte överstiger fängelse i tre månader (Rättegångsbalken 23:4a 1 st. 1 p.), eller i de fall då man kan anta att något åtal inte skulle komma att ske till följd av reglerna om särskild åtalsunderlåtelse i Rättegångsbalken 20:7 eller om särskild åtalsprövning samt något väsentligt eller allmänt intresse inte åsidosätts genom nedläggningen (Rättegångsbalken 23:4a 1 st. 2 p.).

Tabell 8. Brottskategorier i procent av samtliga förundersökningsbegränsade brott 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	17 %	25 %	–8
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	16 %	15 %	+1
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	22 %	14 %	+8
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	3 %	3 %	±0
Trafikbrottslagen	3 %	9 %	–5
Narkotikastrafflagen	14 %	14 %	±0
Övriga brott	25 %	20 %	+5

När man tolkar statistiken bör man tänka på att brottsstrukturen påverkas av brottskategoriernas antalsmässiga storlek och därför inte nödvändigtvis säger något om hur stor andelen förundersökningsbegränsade brott är inom en brottskategori.

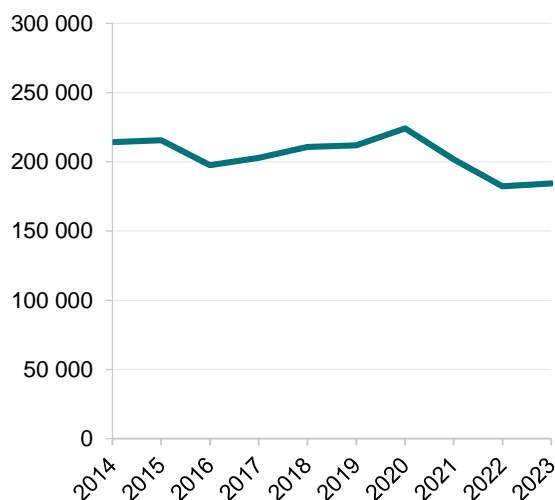
Personupplärade brott

Personupplärade brott är handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts genom att åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats. Det innebär att det för alla personupplärade brott finns minst en person registrerad som misstänkt samt att det alltid har bedrivits en utredning.

Nivå och utveckling för personupplärade brott

År 2023 personupplärades 183 710 handlagda brott, vilket var en ökning med 1 procent (+1 501 brott) jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var dock nivån 14 procent lägre (–30 436 brott).

Figur 3. Utvecklingen av antalet personuppklarade brott 2014–2023.

Personuppklarade brott uppdelat på beslutstyp

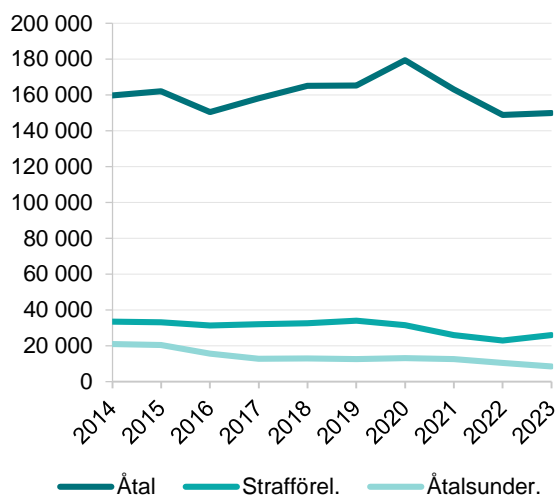
Av samtliga personuppklarade brott 2023 avsåg 82 procent (150 003 brott) väckta åtal, 14 procent (25 251 brott) utfärdade strafförelägganden⁷ och resterande 5 procent (8 456 brott) meddelade åtalsunderlåtelse.

Jämfört med 2022 ökade antalet åtalsbeslut med 1 procent (+1 163 brott), och antalet strafförelägganden med 10 procent (+2 327 brott). Antalet åtalsunderlåtelse minskade med 19 procent (–1 989 brott).

Jämfört med 2014 var antalet åtalsbeslut med 6 procent lägre, och strafförelägganden och åtalsunderlåtelse 25 respektive 61 procent lägre.

⁷ För att ett strafföreläggande ska vinna laga kraft måste det godkännas av den misstänkte. I statistiken över uppklarade brott redovisas endast *utfärdade* strafförelägganden. Godkända strafförelägganden redovisas i lagföringsstatistiken.

Figur 4. Utvecklingen av antalet personuppklarade brott, efter typ av beslut, 2014–2023.

Personuppklarade brott uppdelat på brottskategori

Bland de personuppklarade brotten 2023 var narkotikabrott (24 %) och trafikbrott (17 %) de största brottskategorierna. De minsta brottskategorierna var bedrägeribrott och skadegörelsebrott (3 respektive 2 %).

Jämfört med 2014 utgjorde brott mot person och narkotikabrott större andelar, medan övriga redovisade brottskategorier utgjorde mindre andelar av de personuppklarade brotten. Kategorin övriga brott⁸ var 10 procentenheter större än 2014.

⁸ Kategorin övriga brott utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat bidragsbrott, smugglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

Tabell 9. Brottskategorier i procent av samtliga personuppklarade brott 2023, jämfört med 2014.

Brottskategori	2023	2014	Skillnad i procentenhet
Brott mot person (3–7 kap. BrB)	15 %	13 %	+2
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	12 %	16 %	-4
Bedrägeri och annan oredlighet (9 kap. BrB)	3 %	8 %	-5
Skadegörelsebrott (12 kap. BrB)	2 %	2 %	-1
Trafikbrottslagen	17 %	19 %	-3
Narkotikastrafflagen	24 %	23 %	+1
Övriga brott	28 %	18 %	+10

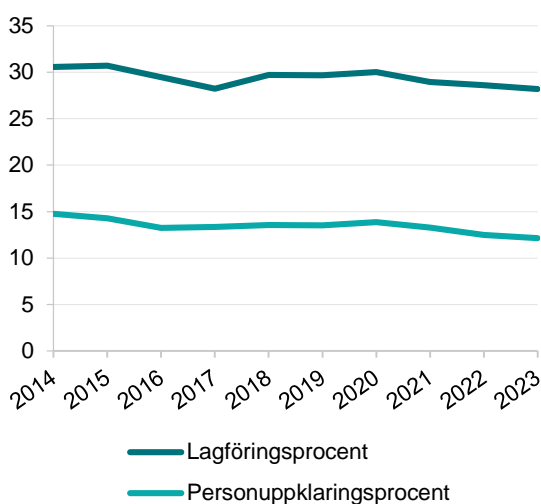
Personuppklaringsprocent och lagföringsprocent

I statistiken över handlagda brott redovisas måtten personuppklaringsprocent och lagföringsprocent.

Personuppklaringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 12 procent 2023, en oförändrad andel jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var personuppklaringsprocenten 3 procentenheter lägre.

Lagföringsprocenten, som redovisar andelen personuppklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), uppgick till 28 procent 2022, samma andel som föregående år. Jämfört med 2014 var den 2 procentenheter lägre.

Figur 5. Utvecklingen av lagföringsprocenten och personuppklaringsprocenten, 2014–2023.

Redovisning efter brottskategori

Först ges en sammanfattning av resultatet 2023 för sju brottskategorier⁹. Därefter följer en utförligare redovisning av resultaten för brottskategorierna samt för några av de mer allvarliga och i statistiksammanhang mest efterfrågade brottstyperna i respektive kategori.

Brottskategorier

Som det framgår av tabell 10 nedan varierar andelen utredda brott mellan olika brottskategorier. Brott mot narkotikastrafflagen är den brottskategori för vilken störst andel brott utreds (99 %). Även för brott mot liv och hälsa och sexualbrott är andelen brott som utreds stor (81 respektive 90 %). Minst andel utredda brott finns inom kategorin skadegörelsebrott (9 %).

I tabellen redovisas även utvecklingen för andelen utredda brott jämfört med 2022. För de flesta redovisade brottskategorierna var andelen utredda brott på liknande nivå som 2022, förutom för bedrägeribrott där andelen brott som utretts var 7 procentenheter mindre än 2022.

Tabell 10. Antalet handlagda respektive utredda brott, andelen utredda brott av handlagda brott 2023, samt utveckling jämfört med föregående år i procentenheter, anges inom parentes.

Brottstyp	Handlagda brott, antal	Utredda brott, antal	Andel utredda brott och förändring jämfört med föregående år
Samtliga brott	1 517 058	737 673	49 % (-1)
Brott mot person, totalt	298 353	202 446	68 % (-1)
Brott mot liv och hälsa	94 114	76 582	81 % (±0)
Sexualbrott	24 674	22 089	90 % (±0)
Stöld- och tillgreppsbrott	383 003	101 234	26 % (+1)
Bedrägeri och annan oredlighet	239 253	85 986	36 % (-7)
Skadegörelsebrott	219 291	20 564	9 % (-1)
Brott mot trafikbrottslagen	67 357	50 985	76 % (-1)
Brott mot narkotikastrafflagen	114 247	112 824	99 % (±0)
Övriga brott ¹⁰	195 554	163 634	84 % (+1)

⁹ För den som är intresserad av resultaten för andra brottskategorier och brottstyper än de som redovisas här, hänvisas till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

¹⁰ Kategorin övriga brott utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat brott mot 10–11 kap. BrB och 13–20 kap. BrB samt bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

Som framgår av tabell 11 nedan varierar personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten mellan olika brottskategorier, vilket delvis beror på att brotten är olika svåra att personupplklara.

Ett annat mönster som kan noteras är att skillnaden mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten är större för brottskategorier där en mindre andel av de handlagda brotten har utretts, jämfört med de kategorier där en större andel har utretts. För exempelvis skadegörelsebrott, där en förhållandevis liten andel av brotten har utretts, är det således en större skillnad mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Det kan jämföras med narkotikabrott, brott mot liv och hälsa eller sexualbrott, där en stor del av brotten har utretts, vilket ger en mindre skillnad mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten.

I tabellen redovisas även utvecklingen för personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten jämfört med 2022. Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten ökade för stöld- och tillgreppsbrott. För övriga redovisade kategorier var andelen mindre eller oförändrad jämfört med 2022. För bedrägeribrott minskade personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten med 2 respektive 3 procentenheter.

Tabell 11. Antal personupplklarade brott, personupplklaringsprocent och lagföringsprocent 2023, samt utveckling jämfört med föregående år, i procentenheter.¹¹

Brottstyp	Personupplklarade brott, antal	Personupplklaringsprocent 2023 och förändring jämfört med föregående år	Lagföringsprocent 2023 och förändring jämfört med föregående år
Samtliga brott	183 710	12 % (±0)	28 % (±0)
Brott mot person	26 783	9 % (±0)	14 % (±0)
Brott mot liv och hälsa	9 968	11 % (±0)	13 % (±0)
Sexualbrott	4 886	20 % (-1)	22 % (-2)
Stöld- och tillgreppsbrott	21 918	6 % (+1)	25 % (+2)
Bedrägeri och annan oredlighet	6 089	3 % (-2)	9 % (-3)
Skadegörelsebrott	2 778	1 % (±0)	16 % (±0)
Brott mot trafikbrottslagen	30 618	45 % (-1)	64 % (-1)
Brott mot narkotikastrafflagen	44 825	39 % (-1)	45 % (-2)
Övriga brott	50 699	26 % (+1)	36 % (+1)

¹¹ Måtten och förändring jämfört med tidigare perioder redovisas med avrundade siffror. En förändring på <0,05 redovisas som oförändrad.

Nedan följer en mer detaljerad redovisning av resultatet för respektive brottskategori samt för några av de allvarligaste och mest efterfrågade brottstyperna.

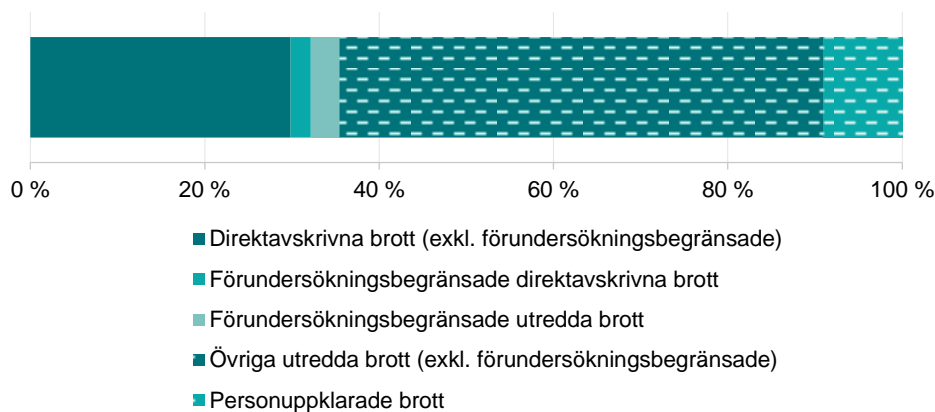
Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda brott mot person är misshandel, olaga hot och ofredande de antalsmässigt största brottstyperna. Övriga brott i kategorin är bland annat grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, egenmäktighet med barn, olovlig identitetsanvändning, våldtäkt samt sexuellt ofredande. I det här kapitlet redovisas resultaten för brott mot person och resultaten för några av de allvarligaste brottstyperna som ingår i kategorin.

År 2023 uppgick de handlagda brotten mot person till 298 353 brott. Jämfört med 2022 ökade antalet handlagda brott mot person med 3 procent (+7 790 brott). En utredning bedrevs för 68 procent (202 446 brott), medan 32 procent (95 907 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet större, och andelen direktavskrivna brott 1 procentenhet mindre.

I figur 6 redovisas samtliga handlagda brott mot person 2023, efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas andelar för kategorierna personupplärade respektive förundersökningsbegränsade brott, liksom för kategorin övriga utredda brott.

Figur 6. Samtliga handlagda brott mot person 2023 fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 298 353 brott).

I tabell 12 redovisas de utredda respektive direktavskrivna brotten med underliggande grupper av brott efter beslutstyp, i procent av samtliga handlagda brott mot person, samt förändring i procentenheter jämfört med föregående år.

Tabell 12. Fördelningen av handlagda brott mot person 2023 efter den övergripande indelningen i utredda brott respektive direktavskrivna brott, samt underliggande beslutstyper¹².

	Fördelning	Förändring jämfört med föregående år
Personupplärade brott	9 %	±0
Förundersökningsbegränsade utredda brott	3 %	±0
Övriga utredda brott	56 %	-1
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott	2 %	±0
Övriga direktavskrivna brott	30 %	+1

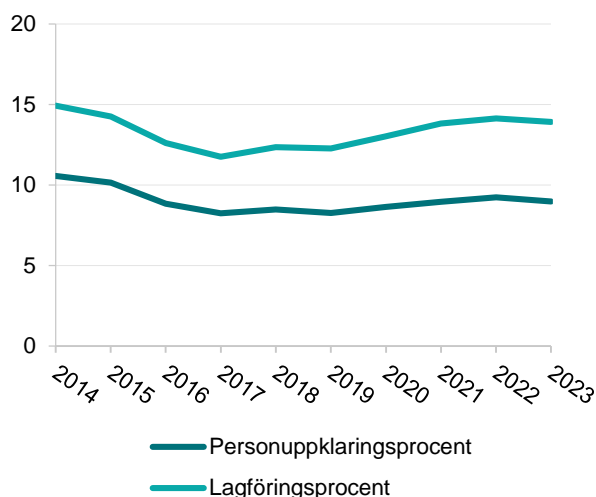
Av samtliga handlagda brott mot person personupplärades 26 783 brott 2023, vilket var samma nivå som 2022.

Personuppläringsprocenten, som anger andelen personupplärade brott av samtliga handlagda brott, uppgick till 9 procent 2023, en oförändrad andel jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var personuppläringsprocenten 2 procentenheter lägre.

¹² Måtten och förändring jämfört med tidigare perioder redovisas med avrundade siffror. En förändring <0,05 redovisas som oförändrad.

Lagföringsprocenten, som anger de personupplagade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 14 procent, en oförändrad andel jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var lagföringsprocenten 1 procentenhet lägre.

Figur 7. Utveckling av lagföringsprocenten och personupplagingsprocenten för brott mot person 2014–2023.

Av samtliga handlagda brott mot person hade 44 procent (131 854 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, samma andel som 2022. Av dessa brott personupplagades 20 procent (26 783 brott). Jämfört med 2022 var andelen 1 procentenhet mindre. Jämfört med 2014 var andelen 1 procentenhet större.

Misshandel

År 2023 handlades 87 210 misshandelsbrott, vilket var en ökning med 4 procent (+3 555 brott) jämfört med 2022.

För 82 procent (71 484 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 18 procent (15 726 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelarna oförändrade. Könsupplagat var andelen utredda misshandelsbrott mot flickor och kvinnor något större än mot pojkar och män. Det bedrevs en utredning för 85 procent (34 800 brott) av de handlagda brotten mot flickor och kvinnor, och för 79 procent (36 684 brott) av brotten mot pojkar och män.

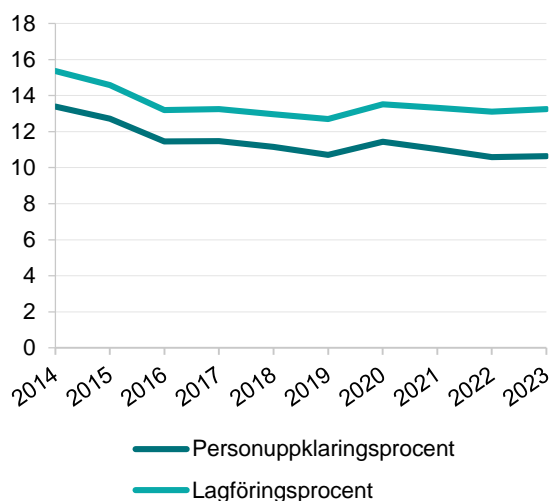
Totalt sett förundersökningsbegränsades 2 procent (1 768 brott) av de handlagda misshandelsbrotten, vilket var samma andel som föregående år.

Av samtliga handlagda misshandelsbrott personupplagades 9 291 brott, vilket var en ökning med 5 procent (+439 brott) jämfört med 2022.

Personuppklaringsprocenten, det vill säga de personuppklarade misshandelsbrotten sett till samtliga handlagda misshandelsbrott, uppgick till 11 procent 2023, en oförändrad nivå jämfört med 2022, men 3 procentenheter lägre jämfört med 2014.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personuppklarade misshandelsbrotten i relation till de utredda misshandelsbrotten, uppgick i sin tur till 13 procent 2022. Även det en oförändrad nivå jämfört med 2022, men 2 procentenheter lägre jämfört med 2014.

Figur 8. Utveckling av lagföringsprocenten och personuppklaringsprocenten för misshandelsbrott 2014–2023.

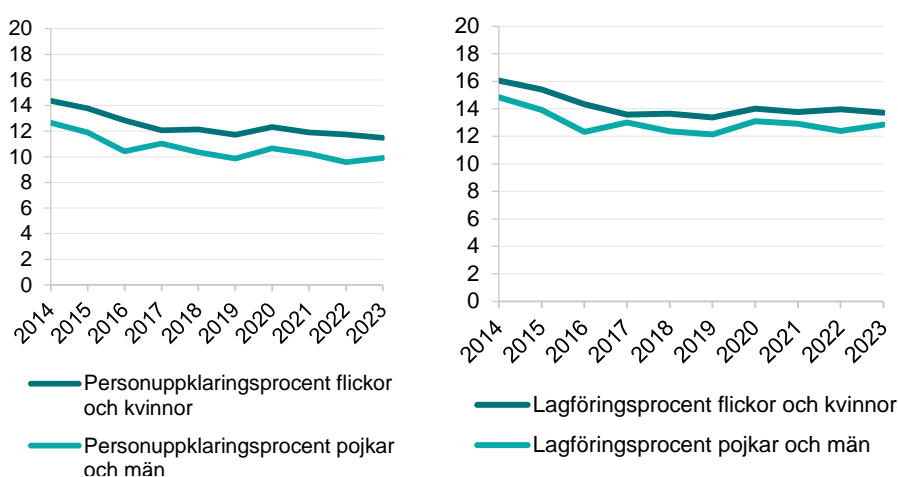
Uppdelat på kön uppgick personuppklaringsprocenten till 11 procent för misshandel mot flickor och kvinnor och till 10 procent för misshandel mot pojkar och män. Lagföringsprocenten uppgick till 14 procent för misshandel mot flickor och kvinnor och till 13 procent för misshandel mot pojkar och män.

Vid tolkning av resultaten ska det tas hänsyn till att det är betydligt vanligare att gärningspersonen är bekant eller närstående vid handlagda misshandelsbrott mot flickor och kvinnor, jämfört med misshandelsbrott mot pojkar och män. Trots det var skillnaden i personuppklarings- och lagföringsprocent mellan könen bara 1 procentenhet.

Jämfört med 2022 var personupplklarings procenten och lagföringsprocenten oförändrad, både för misshandel mot flickor och kvinnor, och mot pojkar och män.¹³

Sett i ett längre tidsperspektiv var personupplklaringsprocenten 3 procentenheter lägre jämfört med 2014 för misshandel mot både flickor och kvinnor och pojkar och män. Lagföringsprocenten 2 procentenheter lägre både för misshandel mot flickor och kvinnor och mot pojkar och män. Den liknande utvecklingen innebär att de nivåskillnader som kan noteras mellan flickor och kvinnor och pojkar och män i stort sett är desamma över tid.

Figur 9. Utveckling av lagföringsprocenten och personupplklaringsprocenten för misshandelsbrott 2014–2023, uppdelade på kön.

I tabell 13 redovisas personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för brott mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män, samt förändring jämfört med 2022.

Tabell 13. Lagföringsprocent och personupplklaringsprocent för misshandelsbrott, uppdelat på kön, 2023, samt förändring jämfört med 2022 i procentenheter.

Mått	Mot flickor och kvinnor (totalt 4 677 personupplklarade brott)	Mot pojkar och män (totalt 4 614 personupplklarade brott)
Lagföringsprocent	14 % (±0)	13 % (±0)
Personupplklaringsprocent	11 % (±0)	10 % (±0)

¹³ Måtten och förändring jämfört med tidigare perioder redovisas med avrundade siffror. En förändring <0,05 redovisas som oförändrad.

Som redovisat ovan var personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten något högre för misshandel mot flickor och kvinnor totalt sett, men vid uppdelning på åldersgrupper varierar skillnaden (se tabell 14).

Tabell 14. Antal personupplklarade brott samt personupplklaringsprocent och lagföringsprocent för misshandel, uppdelat på kön och ålder, 2023.

Kön och ålder	Antal personupplklarade brott	Personupplklaringsprocent	Lagföringsprocent
Mot barn 0–6 år	206	5 %	6 %
Mot flicka	80	5 %	6 %
Mot pojke	126	5 %	6 %
Mot barn 7–14 år	932	6 %	10 %
Mot flicka	355	6 %	9 %
Mot pojke	577	7 %	11 %
Mot barn 15–17 år	1 048	15 %	18 %
Mot flicka	384	14 %	16 %
Mot pojke	664	16 %	19 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	7 105	11 %	14 %
Mot kvinna	3 858	13 %	15 %
Mot man	3 247	10 %	13 %

För 58 procent (50 286 brott) av de handlagda misshandelsbrotten 2023 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket var samma andel som 2022. Andelen personupplklarade misshandelsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 18 procent, även det var en oförändrad andel jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var andelen 4 procentenheter mindre.

Det fanns minst en misstänkt person registrerad för 71 procent av de handlagda misshandelsbrotten mot flickor och kvinnor och för 50 procent av misshandelsbrotten mot pojkar och män, en skillnad på drygt 20 procentenheter.

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera och ofta olika typer av brott, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som var och ett ingår i en upprepad kränkning av en närstående eller tidigare närstående person. För grov kvinnofridskränkning gäller att brotten begås av en man mot en kvinna som han är eller har varit gift med eller som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande förhållanden.

Grov fridskränkning

År 2023 handlades 1 091 brott om grov fridskränkning, vilket var en minskning med 1 procent jämfört med 2022.

För 97 procent (1 057 brott) av de handlagda brotten bedrevs en utredning, medan resterande 3 procent (34 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet mindre, och andelen direktavskrivna brott var 1 procentenhet större.

Inga fridskränkningsbrott förundersökningsbegränsades 2023.

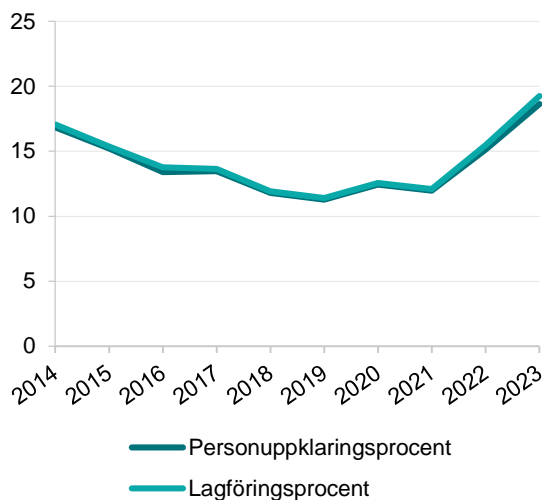
Av samtliga handlagda brott om grov fridskränkning personupplärdades 204 brott, vilket var en ökning med 23 procent (+38 brott) jämfört med 2022.

Personupplärdningsprocenten, det vill säga de personupplärdade brotten sett till samtliga handlagda brott om grov fridskränkning, uppgick till 19 procent 2023, en 4 procentenhet högre nivå jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 2 procentenhet högre.

Lagföringsprocenten, det vill säga de personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten om grov fridskränkning, uppgick också till 19 procent 2023. Även det innebär en 4 procentenhet högre nivå jämfört med 2022, och 2 procentenhet högre jämfört med 2014.

Som framgår av figur 10 är skillnaden mellan personupplärdningsprocenten och lagföringsprocenten knappt synbar. Det beror på att en förundersökning inleds för de flesta brotten om grov fridskränkning.

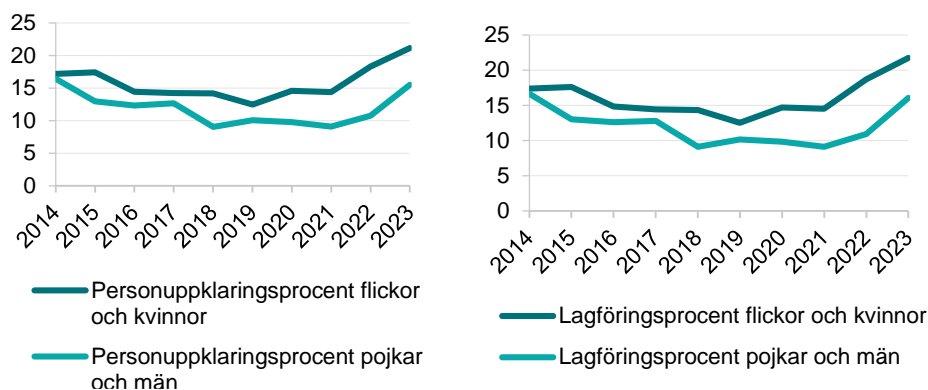
Figur 10. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för grov fridskränkning 2014–2023.

Uppdelat på kön uppgick personupplklaringsprocenten till 21 procent, och lagföringsprocenten till 22 procent, för grov fridskränkning mot flickor och kvinnor. Mot pojkar och män uppgick personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten till 16 procent.

Jämfört med 2022 ökade både personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten med 3 procentenheter vardera vad det gäller grov fridskränkning mot flickor och kvinnor, och med 5 procentenheter vardera för grov fridskränkning mot pojkar och män. Jämfört med 2014 var personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för grov fridskränkning mot flickor och kvinnor 4 respektive 5 procentenheter högre, medan både personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten var 1 procentenhet lägre för brott mot pojkar och män.

Figur 11. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för grov fridskränkning 2014–2023, uppdelade på kön.

I tabell 15 redovisas personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för brott mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män, samt förändring jämfört med 2022.

Tabell 15. Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för grov fridskränkning, mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män 2023, samt förändring jämfört med 2022 i procentenheter.

Mått	Mot flickor och kvinnor (totalt 128 personupplklarade brott)	Mot pojkar och män (totalt 76 personupplklarade brott)
Lagföringsprocent	22 % (+3)	16 % (+5)
Personupplklaringsprocent	21 % (+3)	16 % (+5)

Skillnaden i personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten mellan könen är större för grov fridskränkning mot vuxna. För brott mot barn skiljer sig resultatet i utfallsmåtten knappt åt, se tabell 16.¹⁴

¹⁴ För mer detaljerade uppgifter än de som redovisas här, se till tabell 300 på Brås webbplats (www.bra.se/statistik).

Tabell 16. Antal personuppljade brott samt personuppljningsprocenten och lagf6ringsprocenten f6r grov fridskr6nkning, uppdelat p6 k6n och 6lder 2023.

K6n och 6lder	Antal personupplj-klarade brott	Personuppljnings- procent	Lagf6rings- procent
Mot barn under 18 6r	113	14 %	14 %
Mot flicka	53	13 %	13 %
Mot pojke	60	15 %	15 %
Mot vuxen (18 6r eller 6ldre)	91	34 %	34 %
Mot kvinna	75	41 %	41 %
Mot man	16	19 %	20 %

Vid 75 procent (815 brott) av de handlagda brotten om grov fridskr6nkning fanns det minst en person registrerad som sk6ligen misst6nkt f6r brottet, en 6kning med 2 procentenheter j6mf6rt med 2022.

Andelen personuppljade brott med minst en misst6nkt person uppgick till 25 procent, en 6kning med 4 procentenheter j6mf6rt med 2022. J6mf6rt med 2014 var andelen 5 procentenheter st6rre.

Uppdelat p6 k6n uppgick andelen brott med en misst6nkt person till 78 procent f6r grov fridskr6nkning mot flickor och kvinnor och till 70 procent f6r grov fridskr6nkning mot pojkar och m6n.

Grov kvinnofridskr6nkning

6r 2023 handlades 1 205 brott om grov kvinnofridskr6nkning, vilket var en minskning med 5 procent (-57) brott j6mf6rt med 2022.

Av dessa bedrevs en utredning f6r 98 procent (1 181 brott) medan 2 procent (24 brott) direktavskrevs. J6mf6rt med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet mindre, och andelen direktavskrivna brott 1 procentenhet st6rre.

Av de handlagda brotten om grov kvinnofridskr6nkning 2023 var det 1 som f6runders6kningsbegr6nsades.

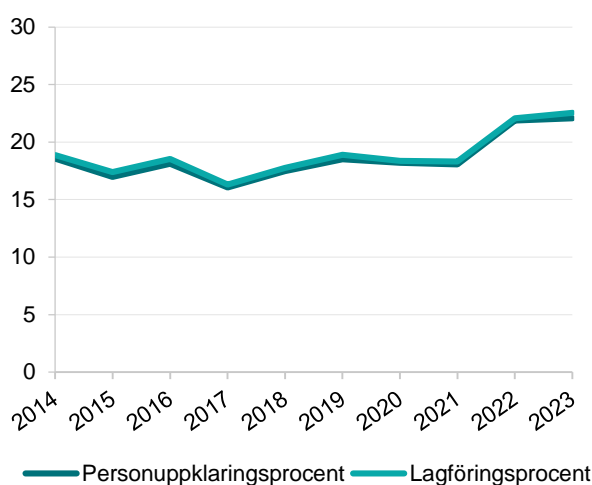
De personuppljade brotten om grov kvinnofridskr6nkning uppgick 2023 till 266 brott. Det var en minskning med 4 procent (-10 brott) j6mf6rt med 2022.

Personuppljningsprocenten, som redovisar de personuppljade brotten i relation till samtliga handlagda brott om grov kvinnofridskr6nkning, uppgick till 22 procent 2023. Niv6n var of6r6ndrad j6mf6rt med 2022, men 4 procentenheter h6gre 6n 2014.

Lagföringsprocenten, andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 23 procent. Även den nivån var oförändrad jämfört med 2022, men 4 procentenheter högre jämfört med 2014.

Som framgår av figur 12 är skillnaden mellan personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten knappt synbar. Det beror på att en förundersökning inleds för de flesta brotten om grov kvinnofridskränkning.

Figur 12. Utveckling av personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten för grov kvinnofridskränkning 2014–2023.

Andelen handlagda brott om grov kvinnofridskränkning med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 86 procent (1 138 brott), en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2022. Andelen personuppklarade brott om grov kvinnofridskränkning av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 26 procent, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022.

Våldtäkt

År 2023 handlades 9 334 våldtäktsbrott, vilket var en minskning med 1 procent (–102 brott) jämfört med 2022.

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt bedrevs en utredning för 95 procent (8 904 brott), medan 5 procent (430 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var det oförändrade andelar. Könsuppdelat var andelen utredda våldtäktsbrott mot flickor och kvinnor något större än mot pojkar och män. Det bedrevs en utredning för 96 procent av de handlagda brotten mot flickor och kvinnor, och för 87 procent av brotten mot pojkar och män.

Av de handlagda våldtäktsbrotten hade 6 brott förundersökningsbegränsats (5 färre brott än 2022).

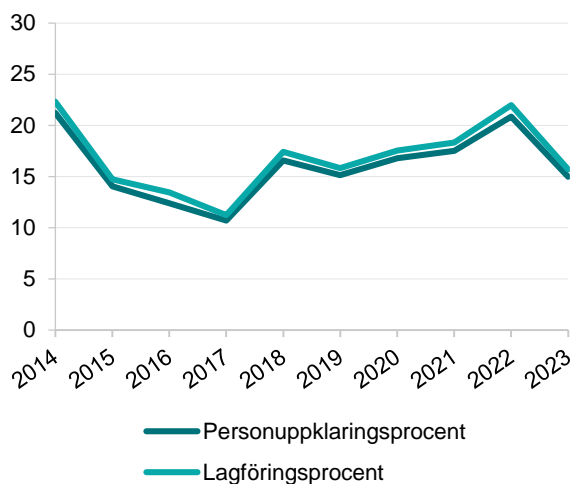
År 2023 personupplklarades 1 399 brott gällande våldtäkt. Det var en minskning med 29 procent (-571 brott) jämfört med 2022¹⁵.

Personupplklaringsprocenten, som visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda våldtäktsbrott, uppgick till 15 procent 2023. Jämfört med 2022 minskade personupplklaringsprocenten för våldtäkt med 6 procentenheter. Även jämfört med 2014 var nivån 6 procentenheter lägre.

Lagföringsprocenten, som visar de personupplklarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 16 procent 2023, vilket också innebar en minskning med 6 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 7 procentenheter lägre.

Som framgår av figur 13 präglas nivåerna av stora årliga variationer, vilket delvis förklaras av att det förekommer stora ärenden under vissa år. För information om stora ärenden, se Beskrivning av statistiken, jämförelse över tid. I figuren framgår även att skillnaden mellan personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten är mycket liten, vilket förklaras av att det inleds förundersökning för de flesta våldtäktsbrotten.

Figur 13. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för våldtäktsbrott 2014–2023.

¹⁵ Föregående år personupplklarades ett stort ärende om våldtäkt mot barn som motsvarade cirka 500 enskilda brott mot flickor under 15 år. Utan det ärendet hade minskningen av antal personupplklarade jämfört med 2022 varit mindre.

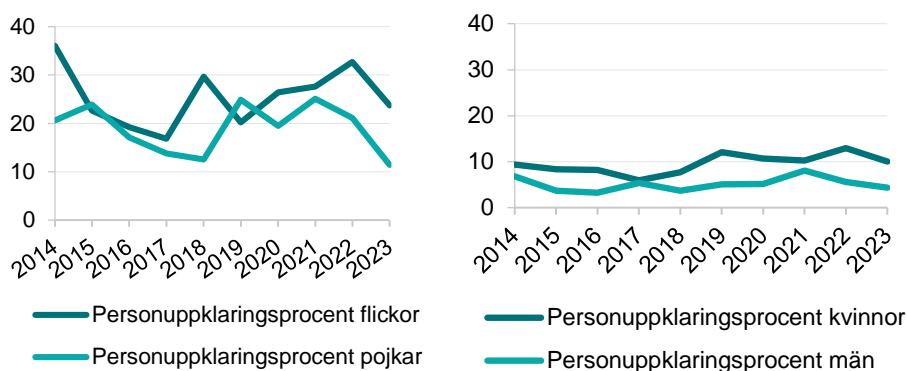
Nedan redovisas personupplklaringsprocenten¹⁶ för våldtäktsbrott uppdelat på både kön och ålder. Vid tolkning av statistiken efter åldersgrupp bör man ta hänsyn till att det är olika brottsrubriceringar beroende på om brottet begås mot ett barn eller en vuxen, samt att lagstiftningsförändringar som genomförts de senaste åren har varit inriktade på brott mot vuxna.¹⁷

Personupplklaringsprocenten uppgick till 24 procent för våldtäkt mot flickor, och till 11 procent för våldtäkt mot pojkar. För våldtäkt mot vuxna uppgick personupplklaringsprocenten till 10 procent för våldtäkt mot kvinnor, och till 4 procent för våldtäkt mot män.

Jämfört med 2022 minskade personupplklaringsprocenten för våldtäkt mot flickor med 9 procentenheter. För våldtäkt mot pojkar minskade personupplklaringsprocenten med 10 procentenheter. För våldtäkt mot kvinnor minskade personupplklaringsprocenten med 3 procentenheter, och för våldtäkt mot män minskade personupplklaringsprocenten med 1 procentenhet.

Jämfört med 2014 har personupplklaringsprocenten för brott mot flickor och pojkar varierat mycket från år till år. Personupplklaringsprocenten för brott mot vuxna har legat på en mer jämn nivå.

Figur 14. Utveckling av personupplklaringsprocenten för våldtäktsbrott 2014–2023, uppdelat på kön och åldersgrupper.

Personupplklaringsprocenten är generellt sett högre för våldtäkt mot barn, än för våldtäkt mot vuxna. I tabell 17 redovisas antal personupplklarade brott och personupplklaringsprocent uppdelat på kön och åldersgrupperna barn under 15 år respektive barn 15–17 år samt vuxna 18 år eller äldre.

¹⁶ Här redovisas endast personupplklaringsprocenten, eftersom det knappt är någon skillnad i resultat mellan personupplklaringsprocent och lagföringsprocent för våldtäktsbrott.

¹⁷ I redovisningen räknas personer 0–17 år som barn, och personer 18 år eller äldre som vuxna.

För barn under 15 år uppgick personupplklaringsprocenten till 27 procent, och för barn i åldrarna 15–17 år till 15 procent. Det kan jämföras med en personupplklaringsprocent på 10 procent för våldtäkt mot vuxna. Det är en betydande antalsmässig skillnad i antalet handlagda brott mot flickor och kvinnor jämfört med mot pojkar och män totalt sett, varför eventuella skillnader i personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten bör tolkas med försiktighet.

Tabell 17. Antal personupplklarade våldtäktsbrott och personupplklaringsprocent 2023 samt förändring jämfört med 2022 i procentenheter, uppdelat på kön och ålder.

Kön och ålder	Antal personupplklarade brott	Personupplklaringsprocent
Mot barn under 15 år	674	27 % (-13)
Mot flicka	638	28 % (-13)
Mot pojke	36	13 % (-12)
Mot barn 15–17 år	183	15 % (+2)
Mot flicka	180	15 % (+2)
Mot pojke	3	5 % (+3)
Mot vuxen (18 år eller äldre)	542	10 % (-3)
Mot kvinna	529	10 % (-3)
Mot man	13	4 % (-1)

Av de handlagda brotten gällande våldtäkt hade 70 procent (6 506 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket var 2 procentenheter lägre än 2022. Av de personupplklarade våldtäktsbrott med minst en misstänkt person var 22 procent personupplklarade, vilket var en minskning med 8 procentenheter jämfört med 2022.

För handlagda våldtäktsbrott mot flickor uppgick andelen brott med en person registrerad som misstänkt till 71 procent, och för brott mot pojkar till 49 procent. För handlagda våldtäktsbrott mot vuxna uppgick andelen brott med en misstänkt person till 72 procent för brott mot kvinnor, och till 45 procent för brott mot män.

Sexuellt ofredande

År 2023 handlades 9 815 brott gällande sexuellt ofredande, vilket innebar en minskning med 10 procent (-1 130 brott) jämfört med 2022. Av de handlagda brotten om sexuellt ofredande 2023 rörde 190 brott (2 %) exhibitionism (blottning).

Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande bedrevs en utredning för 82 procent (8 033 brott), medan 18 procent (1 782 brott) direktavskrevs.

Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet större, och andelen direktavskrivna brott 1 procentenhet mindre.

Uppdelat på kön var andelen utredda brott högre vad det gäller brott mot kvinnor och flickor jämfört med brott mot pojkar och män. Det bedrevs en utredning för 83 procent av brotten mot flickor och kvinnor och för 76 procent av brotten mot pojkar och män.

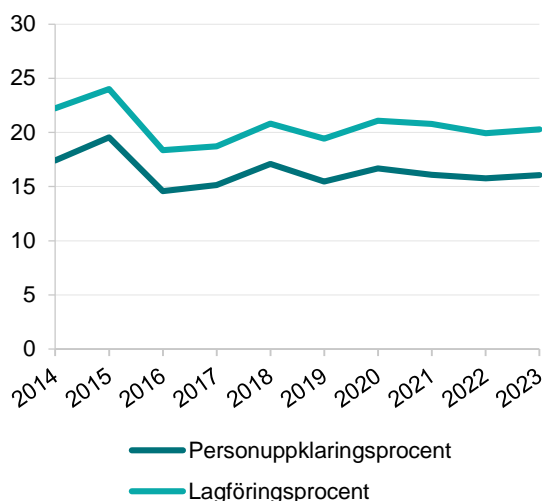
Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande var det 3 procent (286 brott) som förundersökningsbegränsades, samma nivå som 2022.

År 2023 personupplärdades 1 580 brott gällande sexuellt ofredande. Jämfört med 2022 var det en minskning med 8 procent (-144 brott).

Personupplärdningsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda brott om sexuellt ofredande, uppgick till 16 procent 2023, samma nivå som 2022. Jämfört med 2014 var den 1 procentenhet lägre.

Lagföringsprocenten, som visar de personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 20 procent 2023, även det samma nivå som 2022. Jämfört med 2014 var den 2 procentenheter lägre.

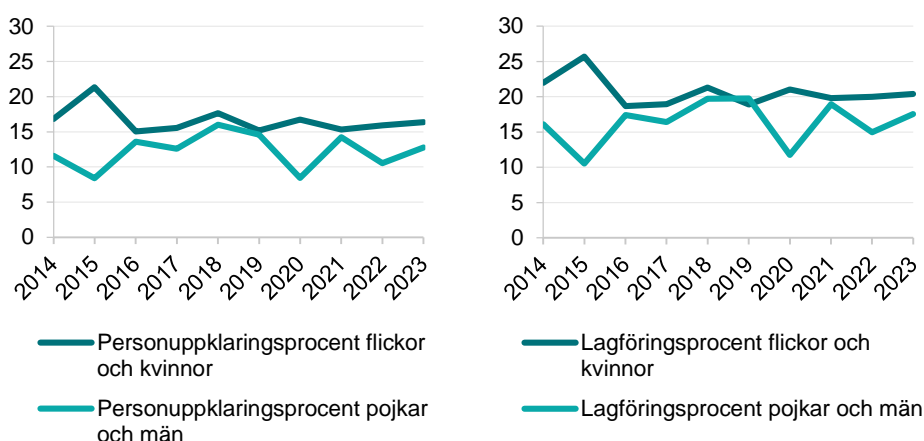
Figur 15. Utveckling av personupplärdningsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande 2014–2023.

Uppdelat på kön uppgick personupplärdningsprocenten till 16 procent för sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) mot flickor och kvinnor och till 13 procent för sexuellt ofredande mot pojkar och män. Lagföringsprocenten uppgick till 20 procent för sexuellt ofredande mot flickor och kvinnor och

till 17 procent för sexuellt ofredande mot pojkar och män. Jämfört med 2022 var personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande mot flickor och kvinnor oförändrad. För brott mot pojkar och män minskade både personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten, med 2 respektive 3 procentenheter.

Figur 16. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande 2014–2023, uppdelat på brott mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män.

I tabell 18 redovisas personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för brott mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män 2023, samt förändring jämfört med 2022.

Tabell 18. Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för sexuellt ofredande, mot flickor och kvinnor respektive mot pojkar och män 2023, samt förändring jämfört med 2022 i procentenheter.

	Mot flickor och kvinnor (1 394 personupplklarade brott)	Mot pojkar och män (145 personupplklarade brott)
Lagföringsprocent	20 % (±0)	17 % (+3)
Personupplklaringsprocent	16 % (±0)	13 % (+2)

Uppdelat på kön och ålder finns inget tydligt mönster vad det gäller personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Det är en betydande skillnad i antalet handlagda brott mot flickor och kvinnor jämfört med mot pojkar och män totalt sett, varför skillnaderna i personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten bör tolkas med viss försiktighet (se tabell 19).

Tabell 19. Antal personupplklarade brott om sexuellt ofredande samt personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten, uppdelat på kön och ålder 2023.

	Antal personupplklarade brott	Personupplklaringsprocent	Lagföringsprocent
Mot barn under 15 år	549	18 %	22 %
Mot flicka	498	19 %	23 %
Mot pojke	51	11 %	15 %
Mot barn 15–17 år	236	19 %	22 %
Mot flicka	205	18 %	21 %
Mot pojke	31	22 %	26 %
Mot vuxen (18 år eller äldre)	754	14 %	18 %
Mot kvinna	691	14 %	19 %
Mot man	63	12 %	18 %

Av de handlagda brotten gällande sexuellt ofredande fanns det för 53 procent av brotten (5 164 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2022. Andelen personupplklarade brott om sexuellt ofredande med minst en misstänkt person uppgick till 31 procent, vilket var samma nivå som 2022.

För handlagda brott mot flickor och kvinnor uppgick andelen brott med en person registrerad som misstänkt till 54 procent, och för brott mot pojkar och män till 44 procent.

Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kapitlet i brottsbalken. Sett till samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott är cykelstöld, stöld ur och från motordrivet fordon samt fickstöld de antalsmässigt största brottstyperna.

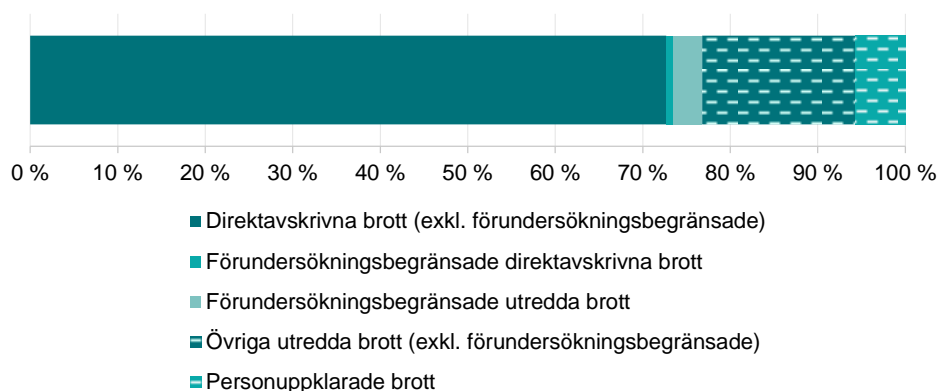
År 2023 handlades 383 003 stöld- och tillgreppsbrott, vilket var en minskning med 3 procent (–11 263 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 26 procent (101 234 brott) av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten, medan merparten (74 % eller 281 769 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 ökade andelen utredda brott, och andelen direktavskrivna brott minskade, med 1 procentenhet vardera.

Figur 17 redovisar samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter indelningen utredda respektive direktavskrivna brott. Vidare särredovisas

andelar för kategorierna personupplklarade respektive förundersökningsbegränsade brott samt kategorin övriga utredda brott.

Figur 17. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2023, fördelade efter den övergripande indelningen i utredda respektive direktavskrivna brott, samt underliggande grupper av brott efter beslutstyp (totalt 383 003 brott).

I tabell 20 redovisas de utredda respektive direktavskrivna brotten med underliggande grupper av brott efter beslutstyp, i procent av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, samt förändring i procentenheter jämfört med föregående år.

Tabell 20. Fördelningen av handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2023 efter den övergripande indelningen i utredda brott respektive direktavskrivna brott, samt underliggande beslutstyper.

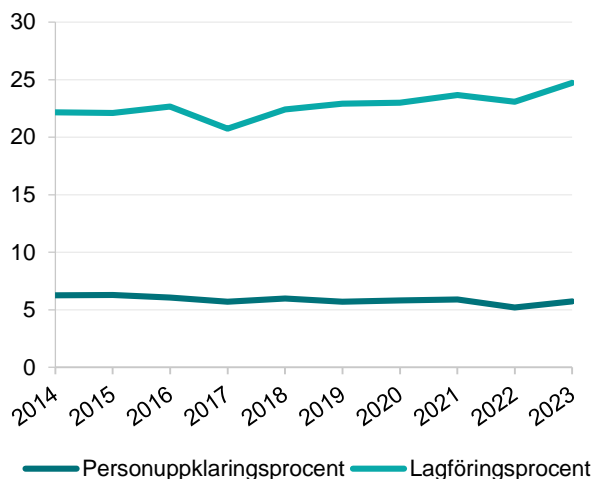
Beslutstyper	Fördelning	Förändring jämfört med föregående år
Personupplklarade brott	6 %	+1
Förundersökningsbegränsade utredda brott	3 %	±0
Övriga utredda brott	17 %	±0
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott	1 %	±0
Övriga direktavskrivna brott	73 %	-1

De personupplklarade stöld- och tillgreppsbrotten uppgick till 21 918 brott. Det var en ökning med 7 procent (+1 416 brott) jämfört med 2022.

Personupplklaringsprocenten, andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott, uppgick till 6 procent 2023, vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var personupplklaringsprocenten för stöld- och tillgreppsbrott 1 procentenhet lägre.

Lagföringsprocenten, som visar andelen personupplärade brott av de utredda brotten, uppgick till 25 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2022, och 3 procentenheter högre jämfört med 2014.

Figur 18. Utveckling av personuppläringsprocenten och lagföringsprocenten för stöld- och tillgrepsbrott 2014–2023.

För 12 procent (44 551 brott) av de handlagda stöld- och tillgrepsbrotten 2023 fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket var en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Andelen personupplärade stöld- och tillgrepsbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 49 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2022.

Bostadsinbrott

År 2023 handlades 11 050 bostadsinbrott (inbrottsstöld i lägenhet och villa), vilket var en ökning med 1 procent (+90 brott) jämfört med 2022.

Av dessa bedrevs en utredning för 57 procent (6 296 brott) av brotten medan 43 procent (4 754 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 minskade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott ökade, med 2 procentenheter vardera.

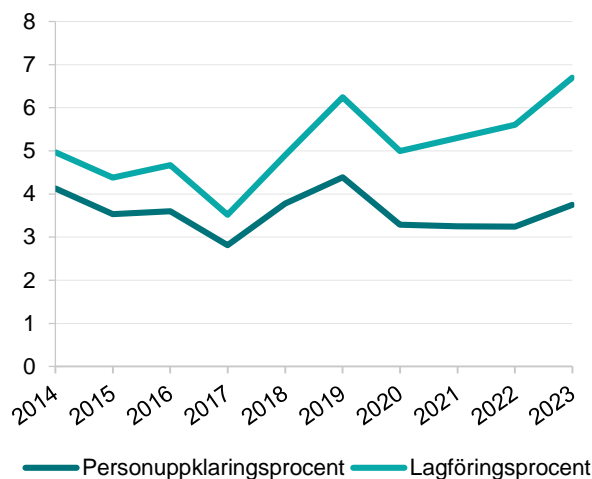
Det var 117 brott (1 %) av de handlagda bostadsinbrotten som förundersökningsbegränsades. Andelen förundersökningsbegränsade brott var densamma 2022.

De personupplärade bostadsinbrotten uppgick 2023 till 415 brott. Det var en ökning med 17 procent (+59 brott) jämfört med 2022.

Personuppklaringsprocenten, som redovisar de personuppklarade brotten i relation till samtliga handlagda bostadsinbrott, uppgick till 4 procent 2023, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var det en oförändrad andel.

Lagföringsprocenten, andelen personuppklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 7 procent. Även det innebar en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var lagföringsprocenten 2 procentenheter högre.

Figur 19. Utveckling av personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten för bostadsinbrott 2014–2023.

De relativa låga resultaten för personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten är en följd av den låga andelen bostadsinbrott där det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

Andelen handlagda bostadsinbrott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet uppgick till 9 procent (974 brott), 1 procentenhet större andel jämfört med 2022. Andelen personuppklarade bostadsinbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 43 procent, vilket var 2 procentenheter större andel än 2022.

Rån

År 2023 handlades 6 381 rån, vilket var en minskning med 1 procent (–52 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 81 procent (5 177 brott) av de handlagda brotten, medan 19 procent (1 204 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelarna oförändrade.

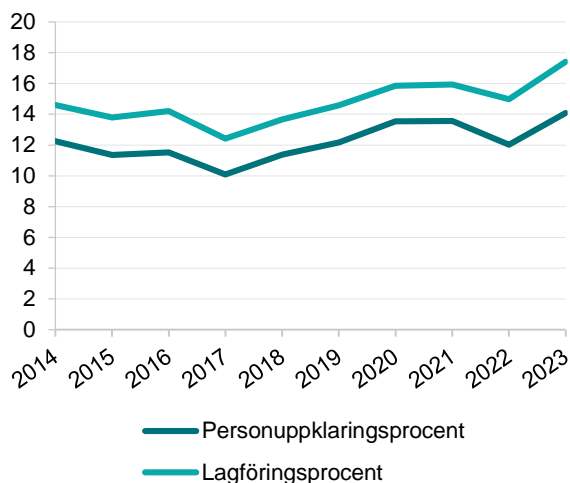
Vad det gäller rån förundersökningsbegränsades 13 brott (mindre än 0,5 %). Andelen var densamma som 2022.

Antalet brott som personupplärdades 2023 uppgick till 901 brott, vilket innebar en ökning med 16 procent (+127 brott) jämfört med 2022.

Personupplärdingsprocenten, som anger de personupplärdade brotten i relation till samtliga handlagda rån, uppgick till 14 procent 2023, en ökning med 2 procentenheter både jämfört med 2022 och med 2014.

De personupplärdade brotten i relation till de utredda brotten ger en lagföringsprocent på 17 procent. Lagföringsprocenten ökade med 2 procentenheter jämfört med 2022, och med 3 procentenheter jämfört med 2014.

Figur 20. Utveckling av personupplärdingsprocenten och lagföringsprocenten för rån 2014–2023.

För 30 procent (1 945) av de handlagda rånen fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt på brottet, vilket var en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2022. Andelen personupplärdade rån av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 46 procent, en ökning med 4 procentenheter jämfört med 2022.

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses de brott som regleras i 9 kap. brottsbalken, det vill säga bedrägeri och annan oredlighet. Sett till samtliga handlagda bedrägeribrott är den antalsmässigt största brottstypen. I det här kapitlet redovisas resultaten för kategorin bedrägeribrott.

År 2023 handlades 239 253 bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken), vilket var 20 procent fler (+40 424 brott) jämfört med 2022.

För 36 procent (85 986 brott) av de handlagda brotten hade en utredning bedrivits, medan 64 procent (153 267 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 minskade andelen utredda brott och andelen direktavskrivna brott ökade, med 7 procentenheter vardera.

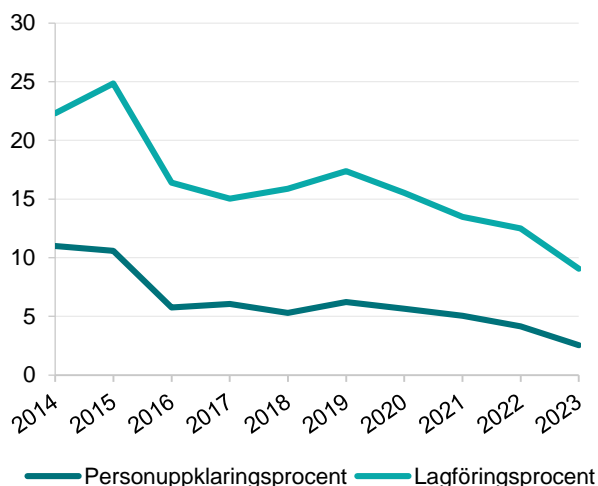
Av de handlagda bedrägeribrotten förundersökningsbegränsades 9 procent (21 992 brott), 1 procentenhet mindre jämfört med 2022.

De personuppluarade bedrägeribrotten uppgick till 6 089 brott. Det innebar en minskning med 26 procent (-2 145 brott) jämfört med 2022.

Personuppluaringsprocenten, de personuppluarade brotten i relation till samtliga handlagda bedrägeribrott, uppgick till 3 procent 2023, en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var den 8 procentenheter lägre.

Lagföringsprocenten, som visar de personuppluarade brotten i relation till de utredda brotten, uppgick till 9 procent. Det innebar en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2022, och 13 procentenheter lägre nivå jämfört med 2014.

Figur 21. Utveckling av personuppluaringsprocenten och lagföringsprocenten för bedrägeribrott 2014–2023.

Av de handlagda bedrägeribrotten var det 15 procent (35 875 brott) som hade minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet, vilket innebar en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2022. Av brotten med minst en misstänkt person uppgick andelen personuppluarade

bedrägeribrott till 17 procent, vilket även det innebar en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2022.

Skadegörelsebrott

Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Sett till samtliga handlagda skadegörelsebrott är den antalsmässigt största brottstypen klotter (inklusive klotter mot kollektivtrafik). I det här kapitlet redovisas resultaten för kategorin skadegörelsebrott.

År 2023 handlades 219 291 skadegörelsebrott, vilket var en ökning med 4 procent (+7 580 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 9 procent (20 564 brott) av de handlagda brotten, medan 91 procent (198 727 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 minskade andelen utredda brott, och andelen direktavskrivna brott ökade, med 1 procentenhet vardera.

Av samtliga handlagda skadegörelsebrott förundersökningsbegränsades 2 procent (3 405 brott), vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2022.

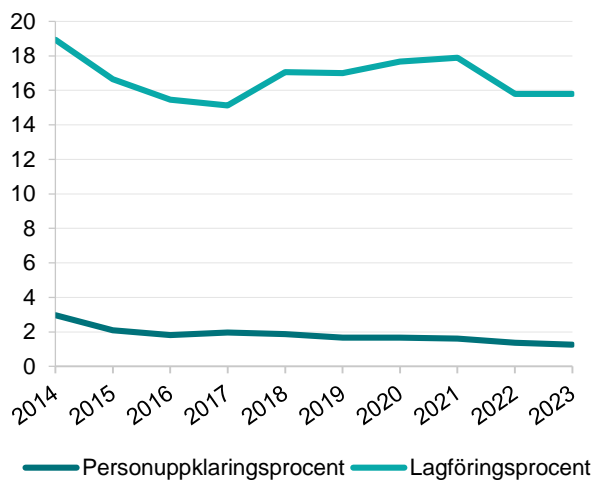
År 2022 personupplärdades 2 778 skadegörelsebrott, vilket var en minskning med 4 procent (-109 brott) jämfört med 2022.

I relation till de handlagda brotten ger det en personupplärdningsprocent på 1 procent 2023. Jämfört med 2022 var personupplärdningsprocenten oförändrad. Jämfört med nivån 2014 var den 2 procentenheter lägre.

I relation till de utredda brotten ger det en lagföringsprocent på 16 procent, vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2022, men en 3 procentenheter lägre nivå jämfört med 2014.

Den stora skillnaden mellan personupplärdningsprocenten och lagföringsprocenten förklaras av den relativt låga andelen utredda brott.

Figur 22. Utveckling av personupklaringsprocenten och lagföringsprocenten för skadegörelsebrott 2014–2023.

Jämfört med andra brottstyper fanns det en person registrerad som skäligen misstänkt för en förhållandevis liten andel av de handlagda skadegörelsebrotten. Andelen uppgick till 5 procent (11 106 brott) 2023, vilket var samma andel som 2022. Av skadegörelsebrotten med minst en misstänkt person var 25 procent personupklarade, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022.

Trafikbrott

Med trafikbrott avses brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Sett till samtliga handlagda trafikbrott 2023 var den antalsmässigt största brottstypen olovlig körning. I det här kapitlet redovisas resultaten för kategorin trafikbrott samt för rattfylleribrott.

År 2023 handlades 67 357 trafikbrott, vilket var en minskning med 5 procent (–3 237 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 76 procent (50 985 brott) av de handlagda brotten, medan 24 procent (16 372 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet mindre, och andelen direktavskrivna brott 1 procentenhet större.

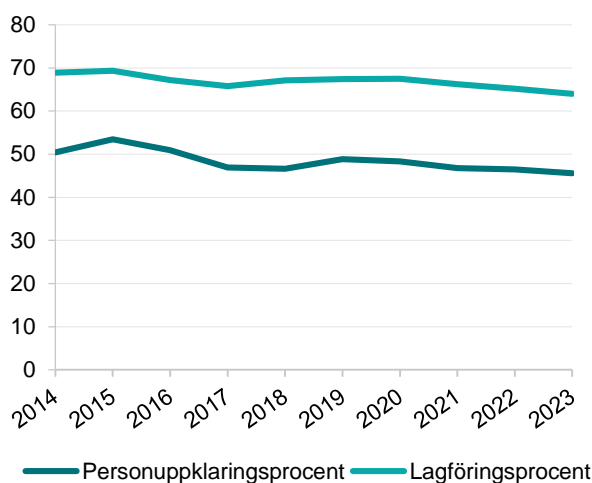
Av samtliga handlagda trafikbrott förundersökningsbegränsades 5 procent (3 306 brott), vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022.

År 2023 personupklarades 30 618 trafikbrott. Det innebar en minskning med 7 procent (–2 163 brott) jämfört med 2022. I relation till de handlagda

brotten gav det en personupplklaringsprocent på 45 procent 2023, vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022, och en 5 procentenheter lägre nivå jämfört med 2014.

I relation till de utredda brotten gav det en lagföringsprocent på 64 procent, även det en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022, och 5 procentenheter lägre nivå jämfört med 2014.

Figur 23. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för trafikbrott 2014–2023.

Av de handlagda trafikbrotten hade 69 procent (46 656 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet 2023, 1 procentenhet mindre andel än 2022. Andelen personupplklarade trafikbrott av brotten med minst en misstänkt person uppgick till 66 procent, även det 1 procentenhet mindre andel än 2022.

Rattfylleribrott

År 2023 handlades totalt 23 810 rattfylleribrott (trafikbrottslagen, 4, 4 a §), vilket innebar en ökning av antalet handlagda rattfylleribrott med 1 procent (+304 brott) jämfört med 2022. Nedan redovisas dels statistik över rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive fall där föraren varit påverkad av både alkohol och narkotika), dels rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika.

Rattfylleribrott under påverkan av alkohol (inklusive påverkan av både alkohol och narkotika)

År 2023 handlades 10 707 rattfylleribrott under alkoholpåverkan, vilket innebar en ökning med 4 procent (+428 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 99 procent (10 617 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (90 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelarna oförändrade.

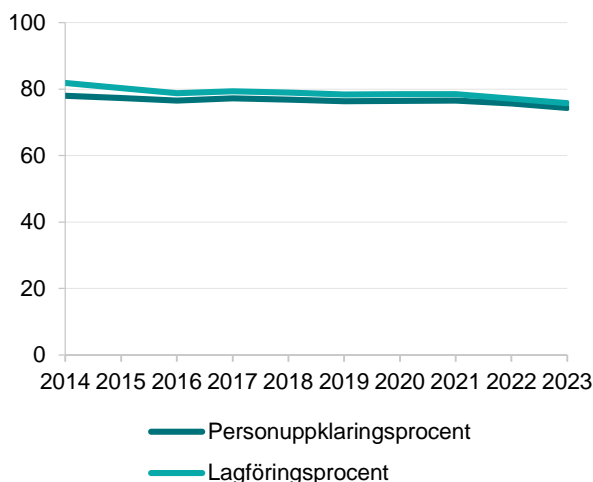
Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av alkohol förundersökningsbegränsades 1 procent (109 brott).

Antalet personuppljade brott uppgick till 7 954 brott 2023, vilket var en ökning med 2 procent (+174 brott) jämfört med 2022.

Personupplklaringsprocenten, som visar andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda rattfylleribrott, uppgick till 74 procent 2023, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 4 procentenheter lägre.

Lagföringsprocenten, det vill säga andelen personupplklarade brott av de utredda brotten, uppgick till 76 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 6 procentenheter lägre.

Figur 24. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för rattfylleribrott under påverkan av alkohol 2014–2023.

Av de handlagda rattfylleribrotten hade 98 procent (10 479 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket var en oförändrad andel jämfört med 2022. Den höga andelen hänger samman med att den här typen av brott tillhör så kallade spanings- och kontrollbrott, där man redan vid anmälningstillfället i stort sett alltid har en utpekad gärningsperson. Av de handlagda rattfylleribrotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick andelen personupplklarade rattfylleribrott under påverkan av

alkohol till 76 procent, en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022.

Rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika

År 2023 handlades 13 103 rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika, vilket var en minskning med 1 procent (-124 brott) jämfört med 2022.

Andelen utredda brott uppgick till 99 procent, medan 1 procent direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelen utredda brott 1 procentenhet större, och andelen direktavskrivna brott 1 procentenhet mindre.

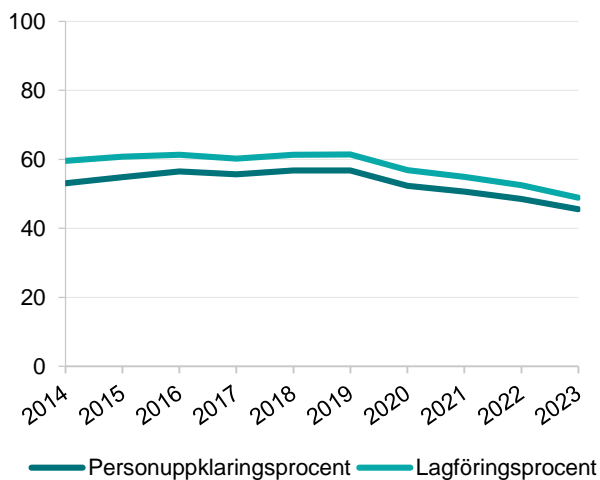
Av de handlagda rattfylleribrotten under påverkan av enbart narkotika förundersökningsbegränsades 6 procent (844 brott), vilket var 1 procentenhet lägre jämfört med 2022.

Antalet personuppklarade rattfylleribrott under påverkan av narkotika uppgick till 5 962 brott. Det var en minskning med 7 procent (-452 brott) jämfört med 2022.

De personuppklarade brotten minskade i högre utsträckning än samtliga handlagda brott, vilket innebär att personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott av samtliga handlagda brott, minskade. Personuppklaringsprocenten uppgick till 46 procent 2023, en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 8 procentenheter lägre.

De personuppklarade brotten i relation till de utredda brotten gav en lagföringsprocent på 49 procent 2023, en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2022, och 11 procentenheter lägre nivå jämfört med 2014.

Figur 25. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för rattfylleri under påverkan av narkotika 2014–2023.

För de flesta handlagda rattfylleribrott under påverkan av enbart narkotika (98 % eller 12 882 brott) fanns det minst en person registrerad som skäligen misstänkt, vilket var en oförändrad nivå jämfört med 2022. Av dessa brott uppgick andelen personupplklarade brott till 46 procent, en minskning med 3 procentenheter jämfört med 2022.

Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1951:649). Brotten utgörs till största del av eget bruk och innehav. I det här kapitlet redovisas resultaten för kategorin narkotikabrott.

År 2023 handlades 114 247 narkotikabrott, vilket innebar en minskning med 1 procent (–1 033 brott) jämfört med 2022.

En utredning bedrevs för 99 procent (112 824 brott) av de handlagda brotten, medan 1 procent (1 423 brott) direktavskrevs. Jämfört med 2022 var andelarna oförändrade.

Av de handlagda narkotikabrotten förundersökningsbegränsades 13 procent (14 585 brott), en oförändrad andel jämfört med 2022.

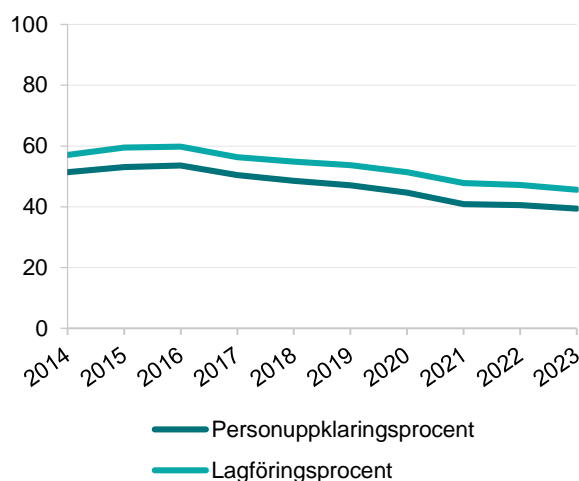
Totalt personupplklarades 44 825 narkotikabrott 2023, vilket innebar en minskning med 4 procent (–1 946 brott) jämfört med 2022.

De personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda narkotikabrott gav en personupplklaringsprocent på 39 procent 2023, vilket

var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 12 procentenheter lägre.

De personuppljade brotten i relation till de utredda brotten ger en lagföringsprocent på 45 procent, vilket innebar en minskning med 2 procentenheter jämfört med 2022. Jämfört med 2014 var nivån 12 procentenheter lägre.

Figur 26. Utveckling av personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten för narkotikabrott 2014–2023.

Av de handlagda narkotikabrotten hade 88 procent (99 981 brott) minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet 2023 vilket var en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022. Narkotikabrott uppdragas oftast genom polisens spaningsarbete, och i de flesta fall har man en utpekad gärningsperson redan vid polisanmälan. Av narkotikabrotten med minst en skäligen misstänkt person uppgick andelen personupplklarade brott till 45 procent, även det en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2022.

Handlagda brott i regionerna

I det här avsnittet redovisas resultaten från statistiken över de handlagda brotten i respektive region¹⁸ 2023. Först redovisas fördelningen av de handlagda brotten i respektive region efter olika indelningar och

¹⁸ Från 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju regioner, i stället för de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Det innebär att den regionala indelningen av statistiken över handlagda brott från och med redovisningsåret 2015 utgår från polisregionerna. För mer information, se avsnittet Statistikens innehåll – regional fördelning.

grupperingar. Sedan redovisas resultaten av personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten. Därefter ges en redovisning av brotten med minst en person registrerad som skäligen misstänkt, och slutligen redovisas fördelningen av de handlagda brotten för två olika brottskategorier, brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken) respektive stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken).

När man tolkar statistik över handlagda brott i regionerna bör deras respektive utveckling över tid och skillnader mellan regionerna ses i relation till olika omvärldsfaktorer, som exempelvis brottsstrukturen. Även förekomsten av enstaka stora ärenden kan ge effekter på den regionala nivån (se påverkan av stora ärenden under avsnittet Jämförbarhet över tid).

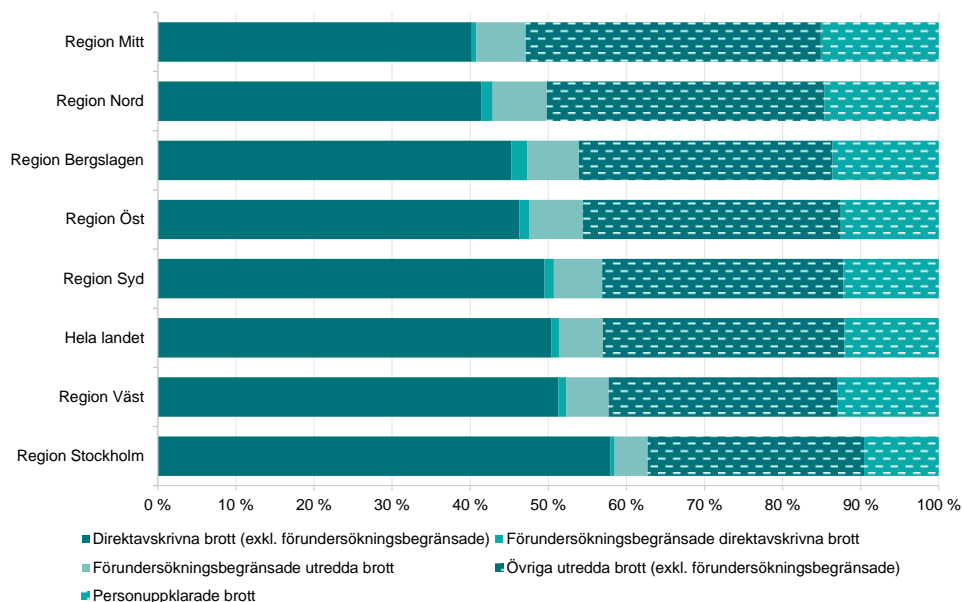
Utredda respektive direktavskrivna handlagda brott

De handlagda brotten indelas övergripande efter om en utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits. Fördelningen av de utredda respektive direktavskrivna brotten varierar mellan regionerna. Region Mitt var den region som hade störst andel utredda brott (59 %), medan region Stockholm hade minst andel utredda brott (42 %). I resterande regioner var andelen utredda brott mellan 48 och 57 procent.

Beslut om förundersökningsbegränsning kan fattas både före och efter att en utredning har inletts för brottet. Region Bergslagen hade den största andelen förundersökningsbegränsade brott 2023 (9 %). För övriga regioner uppgick andelen förundersökningsbegränsade brott till 5–8 procent.

I figur 27 redovisas handlagda brott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personuppklarats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 27. Samtliga handlagda brott 2023 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, förundersökningsbegränsade utredda brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), och personupplklarade brott.

I tabell 21 finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda brotten i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

Tabell 21. Samtliga handlagda brott i regionerna samt hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier, angivna i procent av samtliga handlagda brott.

Beslutstyp	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	49 %	57 %	59 %	42 %	52 %	48 %	49 %	53 %
Personupplklarade	12 %	15 %	15 %	10 %	13 %	13 %	12 %	14 %
Förundersökningsbegränsade utredda	6 %	7 %	6 %	4 %	7 %	5 %	6 %	7 %
Övriga utredda	31 %	36 %	38 %	28 %	33 %	29 %	31 %	32 %
Direktavskrivna	51 %	43 %	41 %	58 %	48 %	52 %	51 %	47 %
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Övriga direktavskrivna	50 %	41 %	40 %	58 %	46 %	51 %	50 %	45 %

Jämfört med 2022 minskade andelen utredda brott i samtliga regioner, förutom i region Mitt och Väst där andelen var oförändrad. I de fall det inte bedrivits någon utredning har brottet direktavskrivits. En minskad andel utredda brott innebär med andra ord en ökning av andelen direktavskrivna brott, och tvärtom. I tabell 22 redovisas förändringen av fördelningarna jämfört med föregående år.

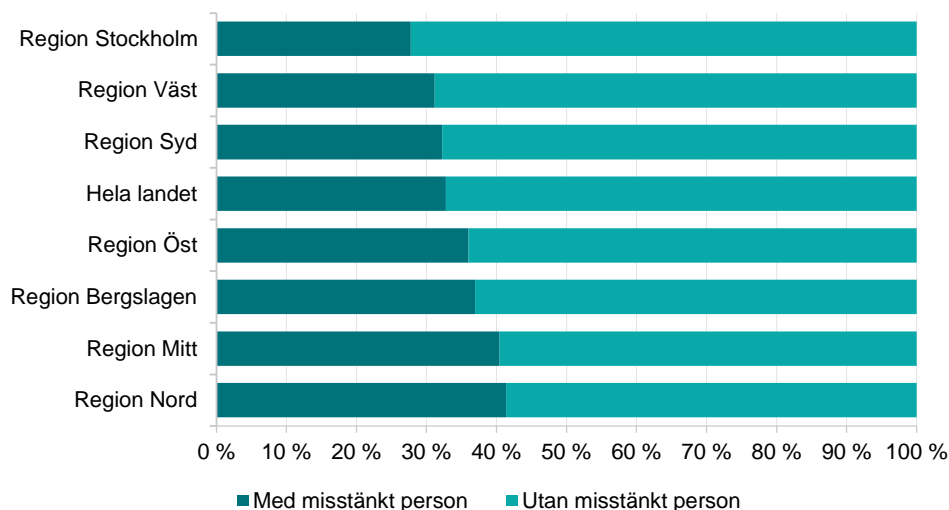
Tabell 22. Förändringen av andelarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier, i regionerna samt hela landet, jämfört med 2022, angiven i procentenheter.

Beslutstyp	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	-1	-1	±0	-1	-3	±0	-1	-1
Personupplklarade	±0	-2	-1	±0	-1	±0	±0	-1
Förundersöknings- begränsade utredda	±0	±0	±0	±0	-1	±0	±0	±0
Övriga utredda	±0	+1	+1	-1	-1	+1	-1	+1
Direktavskrivna	+1	+1	±0	+1	+3	±0	+1	+1
Förundersöknings- begränsade direktavskrivna	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga direktavskrivna	+1	+1	±0	+1	+3	±0	+1	±0

Handlagda brott med respektive utan misstänkt person

Av de handlagda brotten i hela landet hade 33 procent minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet. I fyra regioner var andelen större än för landet som helhet, medan tre regioner hade en mindre andel (se figur 27). Den region som hade störst andel brott där minst en skäligen misstänkt person registrerats var region Nord (41 %), medan region Stockholm hade minst andel (28 %). När man tolkar statistiken i regionerna bör man ta hänsyn till att andelen brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

Figur 28. Samtliga handlagda brott i regionerna samt i hela landet 2023, fördelat efter brott med minst en person registrerad som skäligen misstänkt respektive brott utan person registrerad som skäligen misstänkt.

I tabell 23 finns en detaljerad redovisning av andel brott med misstänkt person i regionerna samt förändring jämfört med föregående år. I samtliga regioner hade andelen brott med misstänkt person minskat jämfört med 2022, förutom i region Stockholm och Väst där andelen var oförändrad.

Tabell 23. Andelen brott med misstänkt person av handlagda brott 2023, och jämförelse med 2022 i procentenheter.

Region	Andel brott med misstänkt person	Utveckling jämfört med 2022
Hela landet	33 %	-1
Nord	41 %	-2
Mitt	40 %	-2
Stockholm	28 %	±0
Öst	36 %	-3
Väst	31 %	±0
Syd	32 %	-1
Bergslagen	37 %	-1

Personupplklaringsprocent och lagföringsprocent

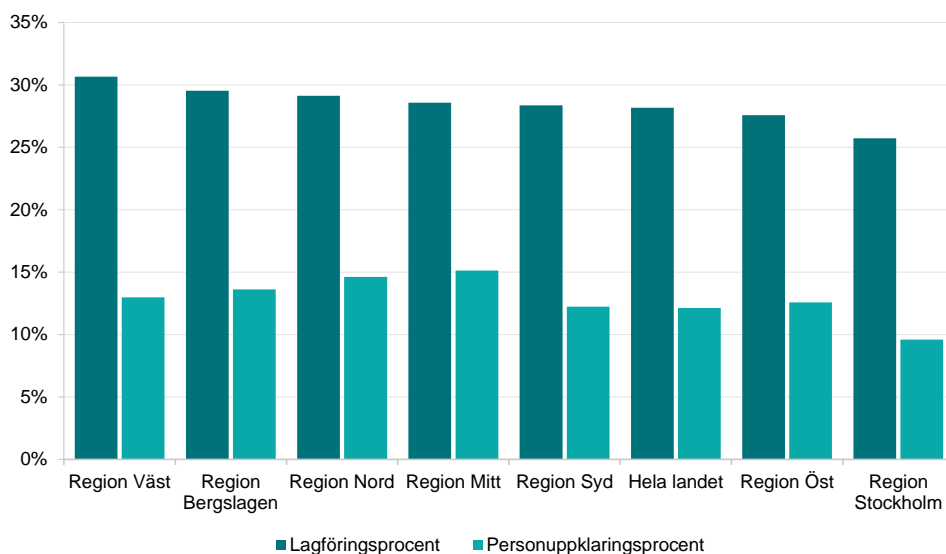
Personupplklaringsprocenten och lagföringsprocenten visar de personupplklarade brotten i relation till samtliga handlagda brott respektive till de utredda brotten. När man tolkar statistiken bör man tänka på att måtten i regionerna påverkas av den varierande brottsstrukturen i regionerna.

Personuppklaringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott relaterat till samtliga handlagda brott, var högst i region Nord och Mitt (15 % vardera). Region Stockholm hade 2023 den lägsta personuppklaringsprocenten (10 %).

Lagföringsprocenten, som visar andelen personuppklarade brott av de utredda brotten (exklusive förundersökningsbegränsade brott), var 2023 högst i region Bergslagen (30 %). Lägst lagföringsprocent hade region Stockholm, där den uppgick till 26 procent.

Skillnaden mellan resultatet för lagföringsprocenten och resultatet för personuppklaringsprocenten låg mellan 13 och 18 procentenheter. Att skillnaden mellan måtten varierar för de olika regionerna beror till stor del på att fördelningen av utredda, direktavskrivna och förundersökningsbegränsade brott varierar mellan regionerna (se figur 29). Läs mer om vad som kan påverka personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten i avsnittet Tolkning av statistiken.

Figur 29. Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten 2023 för samtliga brott i respektive region samt i hela landet.

I tabell 24 redovisas personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten i respektive region, samt utveckling jämfört med föregående år. Jämfört med 2022 ökade lagföringsprocenten i region Stockholm och Syd. I övriga regioner minskade lagföringsprocenten. Personuppklaringsprocenten minskade eller var oförändrad i samtliga regioner.

Tabell 24. Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten 2023, samt jämförelse med 2021 i procentenheter.

Region	Lagförings- procent	Utveckling jämfört med 2022	Personuppklarings- procent	Utveckling jämfört med 2022
Hela landet	28 %	±0	12 %	±0
Nord	29 %	-3	15 %	-2
Mitt	29 %	-2	15 %	-1
Stockholm	26 %	+1	10 %	±0
Öst	28 %	-1	13 %	-1
Väst	31 %	-1	13 %	±0
Syd	28 %	+1	12 %	±0
Bergslagen	30 %	-2	14 %	-1

Nedan redovisas personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten i regionerna de senaste tio åren.

Jämfört med 2014 var personuppklaringsprocenten på en lägre nivå i samtliga regioner.

Tabell 25. Personuppklaringsprocenten i regionerna för åren 2014–2023.

	Hela landet	Nord	Mitt	Stockholm	Öst	Väst	Syd	Bergslagen
2014	15 %	17 %	17 %	13 %	16 %	15 %	15 %	16 %
2015	14 %	18 %	19 %	11 %	16 %	15 %	15 %	16 %
2016	13 %	17 %	17 %	10 %	16 %	14 %	13 %	16 %
2017	13 %	16 %	16 %	11 %	16 %	14 %	12 %	15 %
2018	14 %	17 %	16 %	11 %	15 %	14 %	13 %	15 %
2019	14 %	17 %	16 %	10 %	16 %	15 %	12 %	14 %
2020	14 %	18 %	16 %	11 %	16 %	15 %	13 %	16 %
2021	13 %	17 %	17 %	10 %	15 %	15 %	13 %	16 %
2022	13 %	17 %	16 %	9 %	14 %	13 %	12 %	15 %
2023	12 %	15 %	15 %	10 %	13 %	13 %	12 %	14 %

Även lagföringsprocenten var på en lägre nivå 2023 jämfört med 2014 i samtliga regioner.

Tabell 26. Lagföringsprocenten i regionerna för åren 2014–2023.

	Hela landet	Nord	Mitt	Stockholm	Öst	Väst	Syd	Bergslagen
2014	31 %	31 %	32 %	28 %	31 %	34 %	29 %	33 %
2015	31 %	32 %	36 %	27 %	31 %	34 %	30 %	33 %
2016	29 %	32 %	34 %	26 %	32 %	32 %	27 %	32 %
2017	28 %	29 %	32 %	26 %	31 %	29 %	26 %	32 %
2018	30 %	32 %	32 %	26 %	30 %	32 %	29 %	33 %
2019	30 %	32 %	34 %	26 %	32 %	33 %	27 %	30 %
2020	30 %	32 %	31 %	26 %	31 %	33 %	29 %	33 %
2021	29 %	31 %	30 %	25 %	30 %	33 %	28 %	32 %
2022	29 %	32 %	30 %	25 %	29 %	31 %	28 %	32 %
2023	28 %	29 %	29 %	26 %	28 %	31 %	28 %	30 %

Redovisning efter brottstyp

Nedan redovisas två utvalda brottskategorier: brott mot liv och hälsa respektive stöld- och tillgreppsbrott. De är två exempel på brottskategorier som skiljer sig åt när det gäller fördelningen av utredda respektive direktavskrivna brott i regionerna.

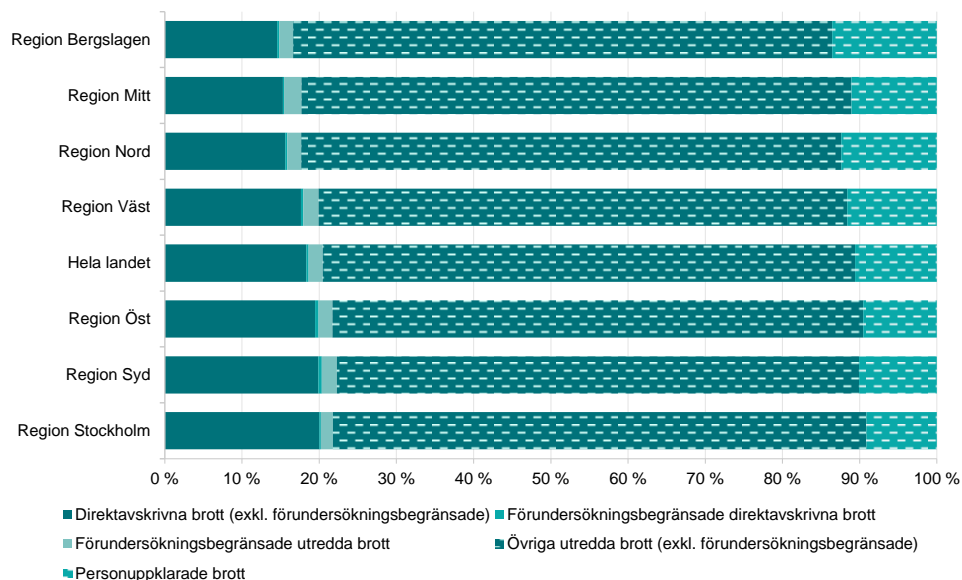
Brott mot liv och hälsa (3 kap. brottsbalken)

Av de handlagda brotten mot liv och hälsa i hela landet 2023 var det totalt 81 procent som utreddes (inklusive förundersökningsbegränsade brott där utredning bedrivits). Andelen utredda brott mot liv och hälsa i regionerna låg mellan 80 och 85 procent. Störst andel hade region Mitt och Bergslagen, och minst andel hade region Stockholm, Öst och Syd.

Andelen personupplärade brott mot liv och hälsa varierade mellan 9 och 14 procent i regionerna. Störst andel personupplärade brott fanns i region Bergslagen, medan region Stockholm hade minst andel personupplärade brott.

I figur 30 redovisas handlagda brott mot liv och hälsa efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 30. Samtliga handlagda brott mot liv och hälsa 2023 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

I tabell 27 finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda brotten mot liv och hälsa i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

Tabell 27. Handlagda brott mot liv och hälsa i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott.

	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	81 %	84 %	85 %	80 %	80 %	82 %	80 %	85 %
Personupplärade	11 %	12 %	11 %	9 %	10 %	12 %	10 %	14 %
Förundersökningsbegränsade utredda	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Övriga utredda	69 %	70 %	71 %	69 %	69 %	68 %	68 %	70 %
Direktavskrivna	19 %	16 %	15 %	20 %	20 %	18 %	20 %	15 %
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Övriga direktavskrivna	18 %	16 %	15 %	20 %	19 %	18 %	20 %	15 %

I tabell 28 redovisas förändring i fördelning jämfört med 2022.

Förändringen redovisas i avrundade procentenheter, där en förändring som är mindre än 0,5 procentenheter redovisas som en oförändrad andel.

Tabell 28. Utveckling av andelen utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, för brott mot liv och hälsa, i regionerna samt för hela landet, jämfört med 2022, angiven i procentenheter.

	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	±0	-1	-1	+1	±0	+1	-2	1
Personupplärade	±0	-1	±0	±0	±0	±0	+1	±0
Förundersökningsbegränsade utredda	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga utredda	±0	-1	-1	±0	+1	+1	-2	±0
Direktavskrivna	±0	+1	+1	-1	±0	-1	+2	-1
Förundersökningsbegränsade direktavskrivna	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga direktavskrivna	±0	+1	+1	-1	±0	-1	+2	-1

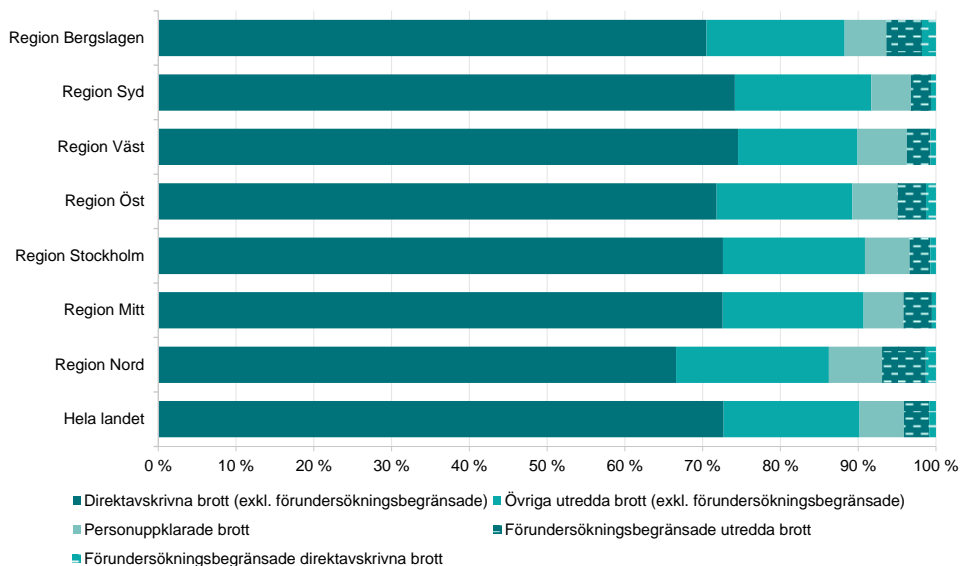
Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. brottsbalken)

Av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i hela landet var det totalt 26 procent som utreddes, och i regionerna låg andelen inom intervallet 25 till 32 procent. Störst andel hade region Nord, och minst andel hade regionerna Väst och Syd.

Andelen personupplärade stöld- och tillgreppsbrott i regionerna varierade mellan 5 och 7 procent. Störst andel hade region Nord, medan region Mitt, Syd och Bergslagen hade minst andel.

I figur 31 redovisas handlagda stöld- och tillgreppsbrott efter beslut som innebär att brottet direktavskrivits, förundersökningsbegränsats eller personupplärats, samt utredda brott med andra typer av beslut.

Figur 31. Samtliga handlagda stöld- och tillgreppsbrott 2023 per region samt för hela landet, fördelade efter kategorierna direktavskrivna brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott, övriga utredda brott (exklusive förundersökningsbegränsade brott), förundersökningsbegränsade direktavskrivna brott och personupplärade brott.

I tabell 29 finns en detaljerad redovisning av fördelningen av de handlagda stöld- och tillgreppsbrotten i regionerna. Andelar i tabellen anges med avrundade tal, vilket innebär att indelningarna inte nödvändigtvis summerar till 100 procent.

Tabell 29. Handlagda stöld- och tillgreppsbrott i regionerna samt för hela landet, fördelade efter de två övergripande indelningarna utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, angivna i procent av samtliga handlagda brott.

	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	26 %	32 %	27 %	27 %	27 %	25 %	25 %	28 %
Personupplärade	6 %	7 %	5 %	6 %	6 %	6 %	5 %	5 %
Förundersöknings- begränsade utredda	3 %	6 %	4 %	3 %	4 %	3 %	3 %	5 %
Övriga utredda	17 %	20 %	18 %	18 %	17 %	15 %	18 %	18 %
Direktavskrivna	74 %	68 %	73 %	73 %	73 %	75 %	75 %	72 %
Förundersöknings- begränsade direktavskrivna	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Övriga direktavskrivna	73 %	67 %	73 %	73 %	72 %	75 %	74 %	70 %

I tabell 30 redovisas förändring i fördelning jämfört med 2022. Förändringen redovisas i avrundade procentenheter, där en förändring som är mindre än 0,5 procentenheter redovisas som en oförändrad andel.

Tabell 30. Utveckling av andelen utredda respektive direktavskrivna brott, samt tillhörande underkategorier till dessa, för stöld- och tillgreppsbrott. I regionerna samt hela landet, jämfört med 2022, angiven i procentenheter.

	Hela landet	Region Nord	Region Mitt	Region Stockholm	Region Öst	Region Väst	Region Syd	Region Bergslagen
Utredda	+1	+1	+1	+2	-1	+1	+1	-1
Personupplärade	+1	-1	±0	+1	+1	+1	+1	±0
Förundersöknings- begränsade utredda	±0	+1	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga utredda	±0	±0	±0	+1	-1	±0	±0	-1
Direktavskrivna	-1	-1	-1	-2	+1	-1	-1	+1
Förundersöknings- begränsade direktavskrivna	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0	±0
Övriga direktavskrivna	-1	-1	-1	-3	±0	-1	-1	+1

Beskrivning av statistiken

Från och med redovisningsåret 2014 redovisas statistik över handlagda brott. Statistiken är en revidering av den tidigare statistiken över upplagade brott, och ersätter den. Revideringen utgjorde ett led i Brås övergripande arbete med att målgruppsanpassa och kvalitetssäkra produkterna i kriminalstatistiken.

Statistikens ändamål

Statistiken över handlagda brott omfattar samtliga brott för vilka ett beslut har tagits under en redovisningsperiod, och beskriver således det totala utflödet av beslutade brott från polis, åklagare eller annan utredande myndighet under den aktuella redovisningsperioden. Ändamålet med statistiken är att ge en övergripande bild av de brottsutredande myndigheternas handläggning av brott. Statistiken används i huvudsak som underlag för allmän insyn, granskning och uppföljning av myndigheternas verksamheter.

Statistiken redovisar de handlagda brotternas omfattning, brottsstruktur och regionala fördelning, och besvarar frågor som i vilken utsträckning en utredning har bedrivits för de anmälda brotten och vad handläggningen av brotten har resulterat i för typ av beslut. Exempelvis kan statistiken användas för att följa upp nivån och strukturen på förundersökningsbegränsade brott.

Statistiken innehåller också två utfallsmått på myndigheternas handläggningsresultat: dels måttet personupplklaringsprocent, som beskriver andelen personupplklarade brott av samtliga handlagda brott, dels måttet lagföringsprocent, som beskriver andelen personupplklarade brott av de brott för vilka utredning har bedrivits. Båda är utfallsmått som på olika sätt sammanfattar resultatet av handläggningen av brott under redovisningsperioden. I tolkningen av resultatet bör man tänka på att andelen personupplklarade brott kan påverkas av en mängd faktorer som måtten inte tar hänsyn till. Måtten är dock användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

Statistikens innehåll

I statistiken över handlagda brott redovisas samtliga anmälda brott för vilka polis, åklagare eller annan utredande myndighet under

redovisningsåret har fattat ett beslut, som innebär att handläggningen av brottet avslutas.

Ett brott kan generera flera beslut om flera personer misstänks för samma brott. Vilket beslut som då redovisas i statistiken bestäms enligt en huvudbeslutsprincip, som rangordnar besluten i följande ordning: åtalsbeslut, strafföreläggande, åtalsunderlåtelse, förundersökningsbegränsning samt övriga beslut. I det fall flera beslut om brottet infaller under olika år, redovisas brottet som handlagt varje år, dock endast en gång per redovisningsår.

Övergripande indelningsgrunder

Statistiken över handlagda brott redovisas efter två övergripande indelningar: dels efter om en utredning har bedrivits eller om brottet har direktavskrivits (se figur 32), dels efter om det finns minst en person registrerad som skäligen misstänkt för brottet eller inte (se figur 33).

Utredning och direktnedläggning

Med utredda brott avses handlagda brott för vilka utredning har bedrivits och beslut om brottet har fattats under redovisningsåret. Med utredning avses förundersökning, förenklad utredning eller utredning enligt lagen om unga lagöverträdare. Utredningen kan ha inletts under redovisningsåret eller tidigare.

Med direktavskrivna brott avses handlagda brott för vilka beslut om brottet har fattats under redovisningsåret, utan att en utredning har inletts.

Brott med misstänkt person

Med brott med misstänkt person avses brott där minst en person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet vid tidpunkten för beslutet.

Med brott utan misstänkt person avses brott där ingen person är registrerad som skäligen misstänkt för brottet.

De två indelningsgrunderna är till viss del överlappande, eftersom man kan inleda en utredning av ett brott utan att det finns en misstänkt person. Det omvända, att det finns en misstänkt person för brottet men att det inte inleds någon utredning, är dock mindre vanligt.

Figur 32. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i utredda brott och direktavskrivna brott, samt underliggande grupperingar

Handlagda brott	<i>Utredning bedrivits</i>	Personuppklarade brott Åtal väckt Strafföreläggande utfärdat Åtalsunderlåtelse meddelad Förundersökningsbegränsade (utredda) brott Övriga utredda brott
	<i>Direktavskrivning</i>	Förundersökningsbegränsade (direktavskrivna) brott Övriga direktavskrivna brott

Figur 33. Övergripande indelning av de handlagda brotten, i brott med misstänkt person och brott utan misstänkt person, samt underliggande grupperingar.

Handlagda brott	<i>Med misstänkt person</i>	Personuppklarade brott Åtal väckt Strafföreläggande utfärdat Åtalsunderlåtelse meddelad Förundersökningsbegränsade (med misstänkt) Övriga handlagda brott med misstänkt person
	<i>Utan misstänkt person</i>	Förundersökningsbegränsade brott (utan misstänkt) Övriga handlagda brott utan misstänkt person

Kategorier av brott efter beslut

I statistiken över handlagda brott kategoriseras brotten efter vilken typ av beslut som har fattats. Brotten redovisas i tre kategorier: personuppklarade brott, förundersökningsbegränsade brott samt övriga handlagda brott.

- Med personuppklarade brott avses handlagda brott för vilka minst en misstänkt person har lagförts genom att åtal väckts, strafföreläggande utfärdats eller åtalsunderlåtelse meddelats.
- Med förundersökningsbegränsade brott avses handlagda brott för vilka beslut har fattats om att förundersökning inte behöver inledas eller att en inledd förundersökning får läggas ned.
- Med övriga handlagda brott avses handlagda brott för vilka andra typer av beslut har fattats. Här ingår exempelvis beslut som innebär att en utredning läggs ner eller att en förundersökning inte inleds. Sådana beslut kan fattas av olika skäl, till exempel för att brott inte

kan styrkas, att inget spaningsresultat har uppnåtts, eller att utredningen visar att den misstänkta personen är minderårig (under 15 år).

De övriga typerna av beslut särredovisas inte, utan redovisas sammantaget i kategorin övrigt. Det beror på att en mer detaljerad indelning inte bedömts kunna göras med tillräcklig kvalitet. Skälet är främst att beslutstyperna på den mest detaljerade nivån (motiveringsnivån) även omfattar ostrukturerad information som inte kan specificeras i statistiken. Dessutom har tidigare studier av användningen av besluten visat att dessa beslut i vissa fall skulle kunna anges med en specificerad beslutskod, istället för en fritext. Det innebär att resultat av de enskilda beslutstyperna riskerar att bli missvisande både till nivå och till fördelning. Tolkningssvårigheter inträder därmed när man studerar utvecklingen över tid eller gör regionala jämförelser, i synnerhet om användningen av de odefinierade besluten förändras över tid eller varierar regionalt.

I tabell 31 redovisas en sammanställning av de vanligaste besluten bland övriga handlagda brott. Den första nivån, beslutstyp, är den nivå som brotten redovisas efter i tabellen: övriga utredda brott (förundersökning nedläggs) och övriga direktavskrivna brott (förundersökning inleds ej). Den andra nivån specificerar skälet till att lägga ned brottet, och den tredje nivån specificerar en motivering. På den nivån finns både strukturerade motiveringar, och ostrukturerade i form av fritexter, där den som tar beslutet själv kan formulera motivering.

Tabell 31. De vanligaste beslutstyperna inom gruppen övriga handlagda brott (övriga utredda och övriga direktavskrivna) 2023.

Beslutstyp	Skäl till beslut	Motivering	Antal	Andel
Övriga handlagda brott totalt			1 232 725	100 %
Förundersökning inleds ej	Går ej att utreda	Spaningsuppslag saknas	480 000	39 %
Förundersökning inleds ej	Går ej att utreda	Fritext	186 000	15 %
Förundersökning nedläggs	Ej anledning att fullfölja	Fritext	119 000	10 %
Förundersökning nedläggs	Förundersökning nedläggs	Saknas anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal har förövats	68 900	6 %
Förundersökning nedläggs	Ej anledning att fullfölja	Ej spaningsresultat	67 500	6 %

Statistiska mått

För att beskriva resultatet av handläggningen av brott används personupplklaringsprocent och lagföringsprocent. Det är utfallsmått som

sammanfattar myndigheternas handlägningsresultat under redovisningsperioden. Måtten är användbara vid fördjupade analyser där resultaten i utrednings- och lagföringsverksamheterna följs och värderas.

Personuppklaringsprocenten redovisar antalet personuppklarade brott under ett år i procent av samtliga handlagda brott under samma period.

Uträkning av personuppklaringsprocenten (fr.o.m. 2014):

$$\frac{\text{Antal personuppklarade brott}}{\text{Antal handlagda brott}} \times 100 = \text{personuppklaringsprocent}$$

Lagföringsprocenten redovisar antalet personuppklarade brott under ett år i procent av de utredda brotten under samma period, exklusive de förundersökningsbegränsade brotten.

Uträkning av lagföringsprocenten:

$$\frac{\text{Antal personuppklarade brott}}{\text{Antal utredda brott} - \text{förundersökningsbegränsade brott}} \times 100 = \text{lagföringsprocent}$$

I det totala antalet handlagda brott ingår även anmälda händelser som inte är brottsliga, eller som det av andra anledningar är omöjligt eller mycket svårt att utreda och binda en misstänkt person till. Dessa brott direktavskrivs oftast. Genom att beräkna lagföringsprocenten på de utredda brotten, det vill säga de brott som har bedömts vara möjliga att personupplara, ges en mer träffsäker bild av de brottsutredande verksamheternas resultat.

Viktigt att komma ihåg är dock att det även bland de utredda brotten kan finnas brott som inte är möjliga att lagföra. Det kan exempelvis röra sig om brott där det under utredningen visat sig att det anmälda förfarandet inte är brottslig eller att den misstänkta personen är avliden. Brå har i nuläget inte möjlighet att på ett tillförlitligt sätt urskilja dessa brott för att utesluta dem från beräkningen av lagföringsprocenten, vilket man bör ta hänsyn till i tolkningen av resultatet. Det finns dessutom många andra påverkansfaktorer, som polisen och andra brottsutredande myndigheter inte rör över, och som måttet inte tar hänsyn till. Lagföringsprocenten ska därför tolkas som en grov indikator på polisens och övriga brottsutredande myndigheters resultat när det gäller att personupplara de brott som utreds.

Klassificering av brott

Brottsredovisningen omfattar brott mot brottsbalken (BrB)¹⁹, brott mot trafikbrottslagen, brott mot narkotikastrafflagen samt brott mot specialstraffrättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling²⁰ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkt, biltillgrepp och bostadsinbrott.

I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Säkerhetspolisen. Regler för klassificeringen finns i publikationen Klassificering av brott, som finns på Brås webbplats, bra.se. Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av dokumentet Riktlinjer för antalsräkning av brott, som bland annat finns på Brås webbplats, bra.se.

I statistikrapporten redovisas resultaten för sex övergripande brottskategorier och en kategori som kallas övrigt. De sju kategorierna är:

- 3–7 kap. Brottsbalken, Brott mot person
- 8 kap. Brottsbalken, Stöld, rån och andra tillgreppsbrott
- 9 kap. Brottsbalken, Bedrägeri och annan oredlighet
- 12 kap. Brottsbalken, Skadegörelsebrott
- trafikbrottslagen
- narkotikastrafflagen
- övriga brott (Brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat brott mot 10–11 kap. BrB och 13–20 kap. BrB samt bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.)

¹⁹ Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 §) och förgelseväckande beteende (16 kap. 16 §).

²⁰ Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas att en person antingen i samråd med någon annan planerar att utföra ett brott, eller själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

Regional fördelning

Statistiken över handlagda brott redovisas för hela landet och per polisregion.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en myndighet, Polismyndigheten, indelad i sju regioner. Dessa sju regioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 34 redovisas polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningmängden i regionerna.

Figur 34. Indelning i de sju polisregionerna.

Tabell 32. Länens indelning i polisregioner och befolkningsmängd i respektive region 2023.

Region	Län	Befolkningsmängd 2023
Region Nord	Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands	902 000
Region Mitt	Gävleborgs, Uppsala, Västmanlands	971 000
Region Stockholm	Stockholms, Gotlands	2 520 000
Region Öst	Jönköpings, Södermanlands, Östergötlands	1 140 000
Region Väst	Hallands, Västra Götalands	2 110 000
Region Syd	Kalmars, Blekinge, Kronobergs, Skåne	2 030 000
Region Bergslagen	Dalarnas, Värmland, Örebros	879 000

Insamling och bearbetning

Statistiken över handlagda brott baseras på uppgifter från Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Tullverket. Även uppgifter från Kustbevakningen, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ligger till grund för statistiken.

De beslut som polisen fattar för att avsluta ett ärende registreras i polisens ärendesystem (Durtvå). Även uppgifter från Kustbevakningen registreras i polisens system. Åklagaren registrerar uppgifter om handlagda brott i sitt ärendehanteringssystem (Cåbra). Där registreras också uppgifter från Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket. Uppgifterna levereras löpande till Brå. Uppgifter från Tullverket skickas månadsvis till Brå.

Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Bland annat sker validering mot ett XML-schema redan vid inläsningen av materialet i Brås databas. Vidare kontrolleras att de elektroniskt överförda transaktionerna följer en logisk ordning och att inga transaktioner saknas. När materialet har lästs in i databasen körs olika kontrollprogram som bland annat omfattar rimlighetskontroller och logiska kontroller. Felaktigheter justeras, ibland genom kontakt med uppgiftslämnarna. När materialet är färdigkontrollerat förs det över till statistikdatabasen för långtidslagring. En slutlig kontroll av konsistensen och rimligheten i statistiken görs dessutom efter att statistiken har framställts.

Brå producerar statistik över handlagda brott halvårsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Påverkan av stora ärenden

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över handlagda brott mellan olika år. Det gäller i synnerhet för mindre brottstyper eller redovisningsområden. Effekten av stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid, och osäkerhet om en förändring är generell eller inte. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar 100 brott eller fler av samma brottstyp.

Personuppklaringsprocenten och lagföringsprocenten kan påverkas av enskilda större ärenden om besluten som tas i ärendet övervägande är av en viss typ och därför snedvrider fördelningen av besluten i statistiken. Om handläggningen av ett stort ärende exempelvis leder till att många brott läggs ned, kan det ge en minskad personuppklaringsprocent och lagföringsprocent, trots att antalet personupplärade brott inte behöver ha förändrats. På motsvarande sätt kan ett stort ärende driva upp procenten om handläggningen leder till många personupplärade brott, trots att de personupplärade brotten i övrigt har minskat. Lagföringsprocenten påverkas inte av stora ärenden där brotten direktavskrivits, eftersom måttet redovisar andelen personupplärade brott av utredda brott, till skillnad från personuppklaringsprocenten som redovisar personupplärade brott i andel av samtliga handlagda brott.

Stora ärenden är ovanliga men man bör ta hänsyn till dem vid tolkning av statistiken. Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brotten har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brott som ingår i samma ärende registreras under två eller flera ärendenummer, där brotten sammantaget uppnår gränsen för ett stort ärende men inte var för sig.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats 2023. För information om stora ärenden före 2023, se Kvalitetsdeklaration för handlagda brott.

Tabell 33. Sammanställning av stora ärenden som påverkar statistiken 2023.

Antal	Brottstyp	Region	Beslutstyp	Påverkan på lagföringsprocenten	Påverkan på personuppläringsprocenten	Påverkar resultat i hela landet
1	Trolöshet mot huvudman	Nord	Åtal, övr. utredda brott	Ökande	Ökande	Ja
1	Överlåtelse av narkotika	Nord	Övr. utredda brott	Ingen	Ingen	Nej
1	Bidragsbrott	Mitt	Åtal	Ingen	Ingen	Nej
1	Tagande av muta	Stockholm	Åtal, fu-begränsade brott, övr. utredda brott	Minskande	Minskande	Ja
1	Skattebrott	Stockholm	Övr. utredda brott	Minskande	Minskande	Ja
4	Bidragsbrott	Stockholm	Åtal, övr. utredda brott	Ingen	Ingen	Nej
1	Dataintrång	Öst	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	stöld från fabrik, lager, verkstad	Öst	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	Trolöshet mot huvudman	Öst	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	Kortbedrägeri	Öst	Övr. utredda brott	Ingen	Ingen	Nej
1	Hot mot tjänsteman	Öst	Övr. utredda brott	Minskande	Minskande	Ja
1	Bidragsbrott	Väst	Åtal			Nej
2	Dataintrång	Syd	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	Stöld från fabrik, lager, verkstad	Syd	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	Investeringsbedrägeri	Syd	Åtal	Ökande	Ökande	Ja
1	Bidragsbrott	Syd	Åtal			Nej
1	Dataintrång	Bergslagen	Övr. utredda brott	Ökande	Ökande	Ja
1	Identitetsbedrägeri	Bergslagen	Åtal	Ökande	Ökande	Ja

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Statistiken över handlagda brott påverkas i stort sett av samma förändringar som statistiken över anmälda brott, till exempel ny insamlingsteknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de handlagda brotten över tid. Det finns även andra faktorer som påverkar jämförbarheten och tolkningen av statistiken. De viktigaste förändringarna redovisas nedan. Förändringar som inträffade före 2014 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om anmälda brott på www.bra.se.

Förändring av brottskoder

Brottskoderna som ligger till grund för statistiken revideras minst en gång per år. Förändringar av brottskoder kan generera förändringar i statistiken. Se aktuell version av Klassificering av brott på bra.se.

Förändringar 2023

Sättet att samla in data från Tullverket förändrades

Från och med oktober 2023 samlar Brå in data från Tullverkets ärendehanteringssystem BUS. Det ger generellt sett en bättre kvalitet i statistiken jämfört med tidigare. Bland annat komplett information om samtliga anmälda brott och brottsmisstankar, och bedömningen är att det nya insamlings sättet således kan innebära något fler anmälda brott och brottsmisstankar i statistiken. Övergången till den nya insamlingsmetoden har dock inneburit ett bortfall från september 2023 och åtminstone året ut. Det är ännu svårt att avgöra de sammantagna effekterna av den nya insamlingsmetoden. Jämförbarheten i statistiken över handlagda smuglingsbrott 2023 är således begränsad med tidigare år.

Förändringar 2020

Covidpandemins inverkan på statistiken

I början av 2020 spreds covid-19 i Sverige och i världen. Pandemin kom sedan, fram till mars 2022, att i varierande grad påverka samhället genom regler och rekommendationer om social distansering, vilket ledde till minskad rörelse och aktivitet i samhället. Pandemin påverkade även de brottsutredande myndigheternas verksamhet. Inom Polisen ställdes bland annat utbildningar in och trycket på viss verksamhet, exempelvis kommenderingar till fotbollsmatcher och andra evenemang, minskade. Det frigjorde resurser som styrdes om till yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg och till att utreda brott. Ett minskat resande medförde att resurser från polisens gränskontrollverksamhet styrdes om till att utreda bedrägeribrott och brott i nära relationer. Även inom Åklagarmyndigheten ställdes utbildningar in, och huvudförhandlingar i domstolar sköts fram, vilket bidrog till att åklagare i högre utsträckning arbetade med att utreda äldre ärenden. De tillfälliga omstyrningarna av resurser till utredningsverksamheterna till följd av pandemin, bidrog troligtvis till att fler handlagda brott utreddes samt att andelen personupplärade brott ökade för vissa brottstyper inom brottskategorierna brott mot person, bedrägeribrott och narkotikabrott under 2020. Pandemin medförde även att polisen tillfälligt drog ner på de generella nykterhetskontrollerna, med hänsyn till risken för smittspridning vid utandningstester. Det kom att påverka antalet handlagda och personupplärade rattfylleribrott under påverkan av alkohol under pandemiperioden.

Juridisk informationsförsörjning (JIF) infördes

Under februari 2020 driftsatte polisen JIF (juridisk informationsförsörjning). JIF infördes i polisens ärendehanteringssystem Durtvå. JIF har tagits fram inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet med rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Syftet med RIF är att genom en digitalt sammanlänkad rättskedja bland annat öka både effektiviteten och kvaliteten. I det arbetet är ett gemensamt system för den juridiska informationen en viktig del i kommunikationen mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och övriga rättsvårdande myndigheter. Införandet av JIF i Durtvå föranledde ett nytt gränssnitt för registreringen av brott och innebär till viss del ett ändrat arbetssätt för användarna av Durtvå. Bland annat ska både lagrum och brottskod uppges för alla brott som läggs in i anmälningar och ärenden, medan polisen tidigare endast har angett brottskod. Det ändrade arbetssättet kan ha påverkat registreringen av brott och i förlängningen statistiken över handlagda brott. Brå har identifierat ett förändrat registreringssätt vad det gäller brottskoder för relationstyper för misshandel av bekant i samband med införandet, som påverkat nivåerna och jämförbarheten över tid för just dessa brottstyper i statistiken. Med anledning av det har Brå genomfört en kvalitetsstudie av brottskodning av misshandel mot man respektive mot kvinna, uppdelat på relationstyper. Resultatet av studien publicerades våren 2023.

Förändringar 2019

Rättsväsendets verksamheter får i vissa fall registrera endast ett brott eller en brottsmisstanke vid förekomst av stort ärende

År 2019 implementerades en lösning för hantering av stora ärenden, som innebär att rättsväsendets verksamheter får hantera ett stort antal brott och brottsmisstankar som finns i ett ärende sammanhållet, genom att registrera endast ett brott eller en brottsmisstanke i ärendehanteringssystemen från vilka Brå hämtar uppgifter till statistiken. Lösningen bygger på de situationer där verksamheten inte har något behov av att särredovisa brottsmisstankarna, till exempel i fall av likartad brottslighet. Bakgrunden till hanteringen är tekniska begränsningar i verksamhetsstödsystem, samt hög arbetsbelastning, vid omfattande registrering av information till följd av stora ärenden.

Brå blir informerad genom en separat pappersrutin om när lösningen tillämpas. Informationen används för att uppskatta vilken effekt de sammanhållna brotten och brottsmisstankarna har på nivåer och utveckling i statistiken, i syfte att kunna tillgodose en adekvat tolkning av statistiken.

Förändringar 2018

Införande av snabbare lagföring

Under 2018 infördes verksamheten Snabbare lagföring i ett par polisområden i Stockholmsregionen. Sedan dess har verksamheten utvidgats i steg, och är sedan 2023 införd i hela landet.

Snabbare lagföring är en arbetsmetod med syfte att effektivisera handläggningstider. De brott som omfattas av metoden är av enklare beskaffenhet med högst tre års fängelse, till exempel narkotikabrott, stöldbrott och rattfylleri. Arbetsmetoden innebär att en polispatrull gör klart utredningen direkt när de har ingripit mot en misstänkt person. Det leder till att den misstänkta personen redan på plats får böter eller en tid för huvudförhandling i tingsrätten. Snabbare handläggning torde leda till att fler brott kan lagföras på kortare tid samt att tid kan frigöras till mer omfattande utredningar och annan verksamhet. Arbetsmetoden innebär också att enskilda brott i större utsträckning genererar ett eget ärende, i stället för att slås ihop med andra brott och utredningar, i och med den skyndsamma handläggningen.

Brå har utvärderat verksamheten och funnit att den bland annat har haft effekt på de sammantagna handläggningstiderna hos polis och åklagare, medan effekten på andelen lagföringar bedöms vara osäker (Brå 2020:3). Brå har inte analyserat om verksamheten har påverkat statistiken över handlagda brott för riket eller i region Stockholm.

Ökad integrering av kön i redovisning av resultat

Från och med 2018 presenteras resultaten i rapporten vad det gäller handläggning av brott mot person indelat efter kön. Den utökade redovisningen är ett led i Brås arbete med att öka integreringen av kön i sammanställningarna av statistik där så är möjligt.

Förändringar 2017

Åtgärdat fel i statistiken

I samband med produktionen av den slutliga statistiken 2017 identifierades ett tekniskt fel som bedömdes ha påverkan på tidigare publicerad statistik över handlagda brott för åren 2014–2016. Felet åtgärdades och ny, korrigerad statistik över handlagda brott avseende de aktuella åren publicerades i samband med publiceringen av 2017 års statistik. För mer information, se *Korrigerad statistik 2013–2016* (bra.se/korrigerad).

Förändringar 2015
Polismyndigheten omorganiserades

Den 1 januari 2015 bildades Polismyndigheten, som ersatte de tidigare 21 länspolismyndigheterna. Polismyndigheten är indelad i sju polisregioner.

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brotts-förebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolknings-anvisningar, kommentarer och analyser.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1161